Teofil Klonowski
(1805-1876)

Preludia na tematy polskich pieśni religijnych

na organy

Warszawa 2016

Skład nut i redakcja:

Tomasz Jagłowski

t.jaglowski@wp.pl

© 2016 Tomasz Jagłowski for Editiones Rosae Crucis

EDITIO ELECTRONICA

NON-COMMERCIAL COPYING WELCOME

SPIS TREŚCI

Wstęp

NA ADWENT

Zdrowaś bądź Maryja

NA BOŻE NARODZENIE

Na Boże Narodzenie Aniołów ucieszenie
Kiedy Król Herod królował
W żłobie leży, któż pobieży kolendować małemu

NA CZTERDZIESTOGODZINNE NABOŻEŃSTWO

Boże kocham Cię

NA WIELKI POST

Ojcze Boże wszechmogący
Ach mój Jezu, jak Ty klęczysz
Pozwól mi Twe męki śpiewać
Spłyńcie dziś, spłyńcie wszech matek żale
Stała Matka boleściwa
Ty któryś gorzko
Wisi na krzyżu
Zawitaj Ukrzyżowany
Zbliżam się k' Tobie

NA WIELKANOC

Chrystus Pan zmartwychwstał
Ofiarujmy chwałę w wierze

NA WNIEBOWSTĄPIENIE

Otoczon świetnem gronem aniołów

NA ZIELONE ŚWIĄTKI

Pan Chrystus dnia świątecznego [I]
Pan Chrystus dnia świątecznego [II]

NA BOŻE CIAŁO

Chwal Syonie
Zróbcie Mu miejsce, Pan idzie z Nieba

O PANU JEZUSIE

Racz być Chryste przebłaganym

O NAJŚWIĘTSZEJ MARII PANNIE

Gwiazdo morza
Witaj, gwiazdo morza

PRZYGODNE

Bądź mi litośny
Opatrzny Boże na Niebie i ziemi
Przypuść, Panie w uszy swoje
Panie! Jako bardzo błądzą
Wszechmocna mego
Wszystka moja nadzieja

MSZALNE

Boże, Sędzio sprawiedliwy

O Ś. JANIE KANTYM

Osobliwy i prawdziwy

Appendix: ZA ZMARŁYCH

Dies irae

Wstęp

Nazwisko Teofila Tomasza Klonowskiego (1805-1876) kojarzone jest najczęściej z czterogłosowym opracowaniem hymnu *Gaude Mater Polonia*. Nieliczni natomiast wiedzą, iż opracowanie to pochodzi z imponującego śpiewnika pod tytułem *Szczeble do nieba*, wydanego w oficynie wydawniczej Ludwika Merzbacha w Poznaniu w 1867 roku. Publikacja ta, ujęta w dwa tomy, zawierała 613 numerowanych pieśni zharmonizowanych w czterogłosie, szereg utworów wielogłosowych autorstwa kompozytorów z kręgu niemieckojęzycznego, sporą liczbę kompozycji instrumentalnych, zaadaptowanych jako preludia do pieśni, a także wiele obszernych objaśnień natury teologicznej i liturgicznej. *Szczeble do Nieba* okazały się zatem śpiewnikiem wybitnie użytkowym, przeznaczonym dla parafialnych organistów.

Niniejszy zbiór obejmuje wszystkie preludia ze *Szczebli do Nieba*, których autorem zdaje się być sam Teofil Klonowski. Nie uwzględniono więc kompozycji Gebhardiego, Rincka, Volckmara czy J. S. Bacha. Jak się okazało w trakcie redakcji, nie wszystkie utwory obce Klonowski opatrywał nazwiskiem autora. Preludium do kolędy *Nowy Rok bieży* w rzeczywistości jest utworem Adolpha Hesse ze zbioru *Orgel-Vorspiele verschiedenen Charakters*, op. 48 (nr 2), dlatego też nie zostało uwzględnione w tym zbiorze.

Utwory Teofila Klonowskiego nie są zbyt zróżnicowane. Są to krótkie, przeważnie polifonizujące formy o charakterze przygrywki do pieśni. Autor wykazuje znajomości sztuki kontrapunktu i prowadzi głosy prawidłowo, aczkolwiek przewidywalnie. Wydaje się wręcz, że nieraz celowo powstrzymuje się przed odważniejszymi rozwiązaniami, aby nie naruszyć integralności obrzędu mszalnego, dla którego utwory te zostały przystosowane. Pozostaje przy tym wierny ideałom ruchu cecyliańskiego.

Preludia podane są w kolejności, w jakiej pojawiają się w śpiewniku. Pozostawiono także oryginalną pisownię tytułów. Od redakcji pochodzi natomiast gros oznaczeń dynamicznych, jak również rejestratura. Istotna zmiana dotyczy wydzielenia pięciolinii pedałowej. W oryginale tekst nutowy prezentowany jest na dwóch pięcioliniach. Jedynie w utworach obcych autor *Szczebli do nieba* zaznacza klawiaturę nożną tekstem *Ped*. Należy jednak wyraźnie podkreślić, że w preludiach autorstwa samego Klonowskiego można grać zarówno z pedałem, jak też manualiter, przenosząc najniższy głos do manuału, o ile tylko pozwala na to ambitus.

Zdrowaś bądź Maryja

Ave o Maria

Teofil Klonowski

Man: 8' + 4'
Ped: 8'

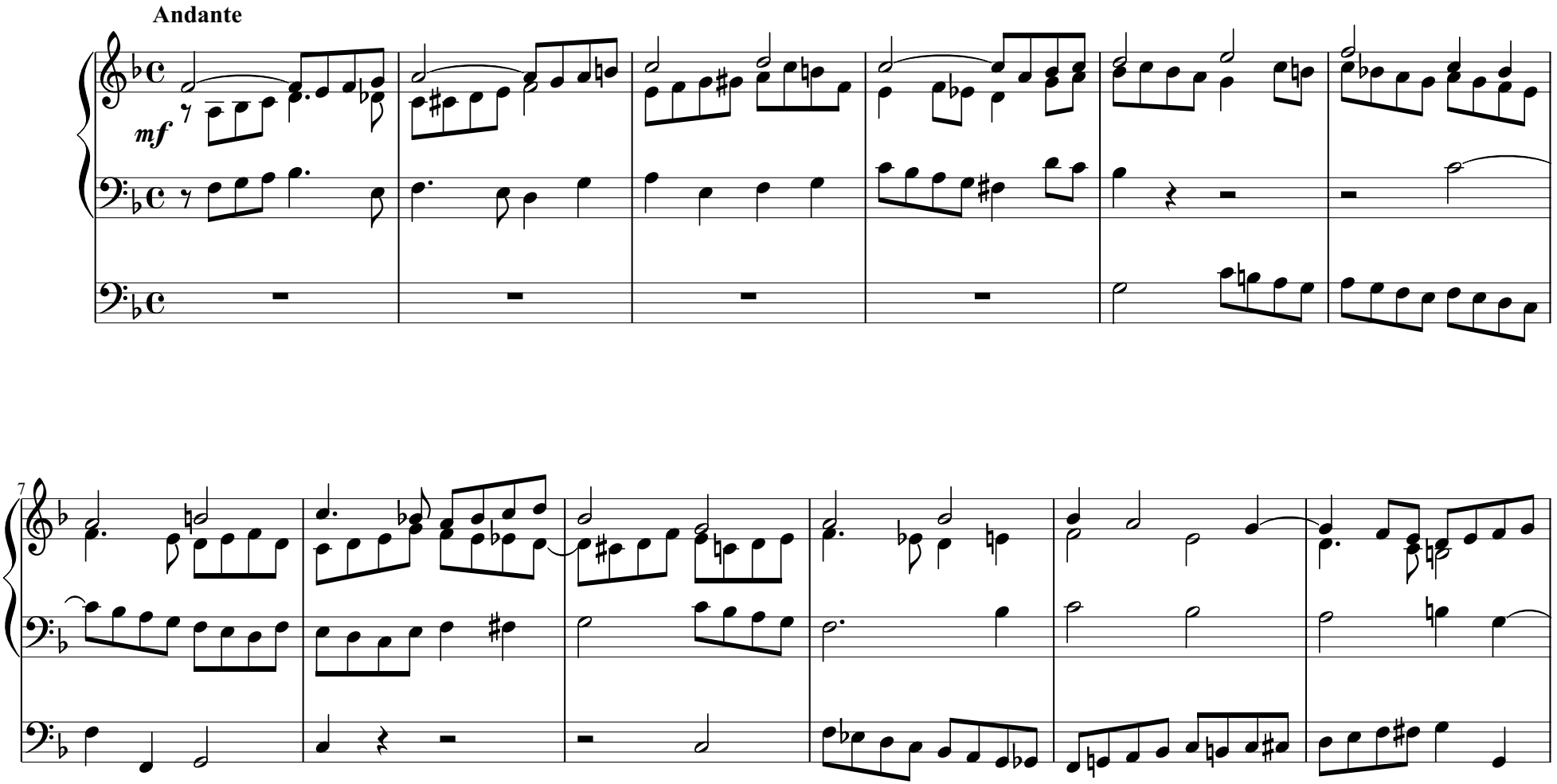

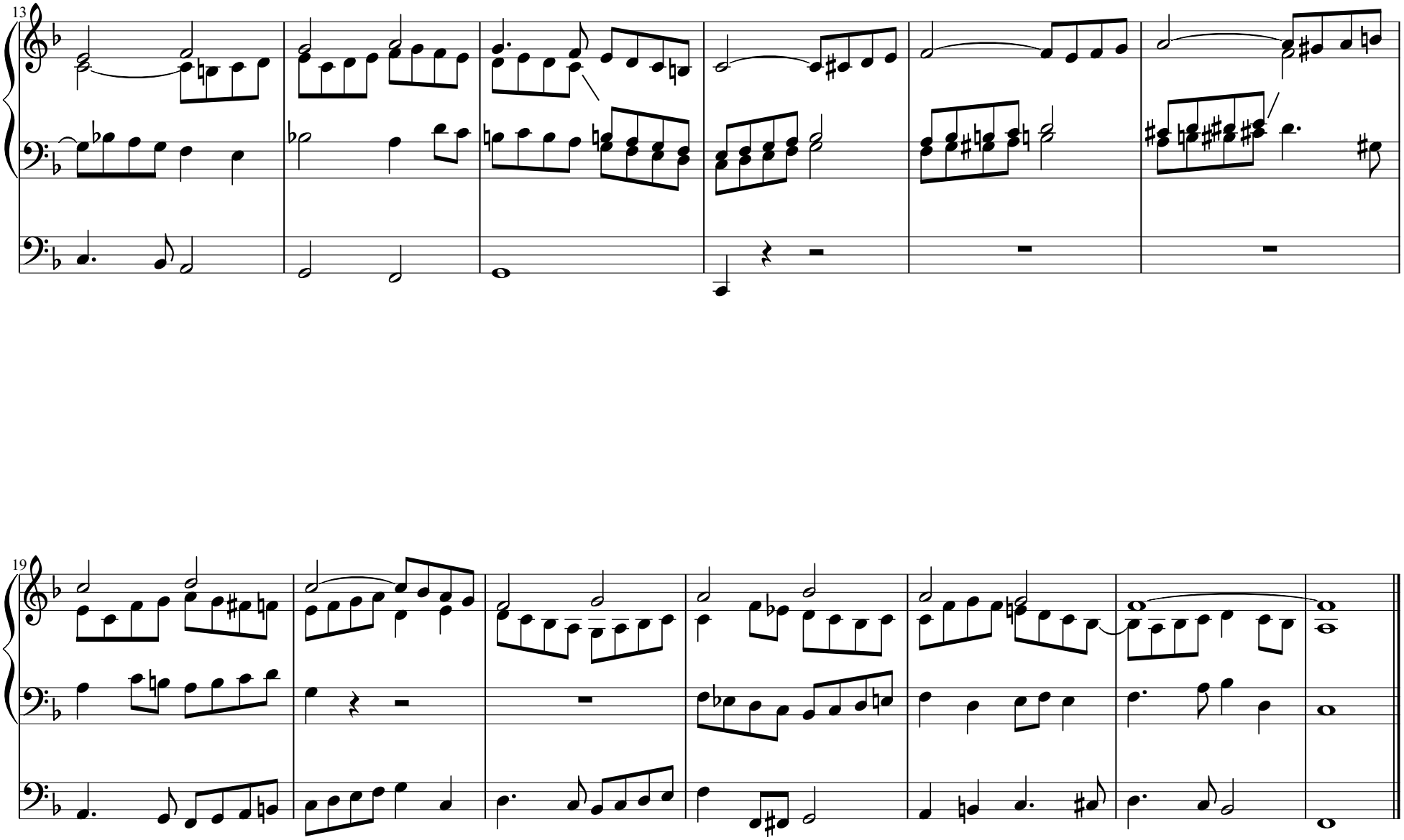
13
19

Na Boże Narodzenie Aniołów ucieszenie

In natali Domini Gaudent omnes Angeli

Teofil Klonowski

Man: 8' + 4' + 2'
Ped: 16' + 8'

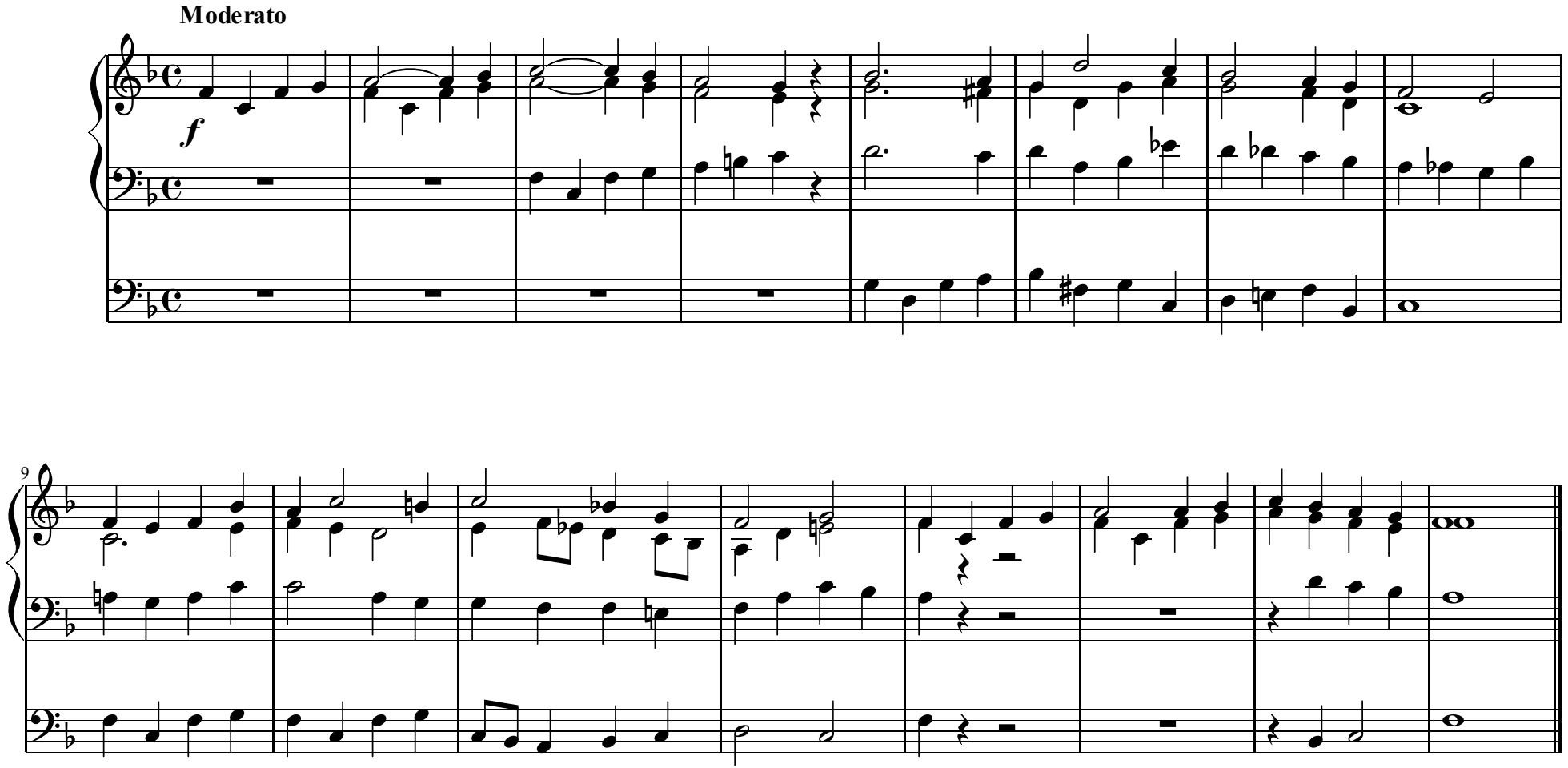

Kiedy król Heród królował

Rege Herode regnante

Teofil Klonowski

Man: 8' + 4' + 2'
Ped: 16' + 8'

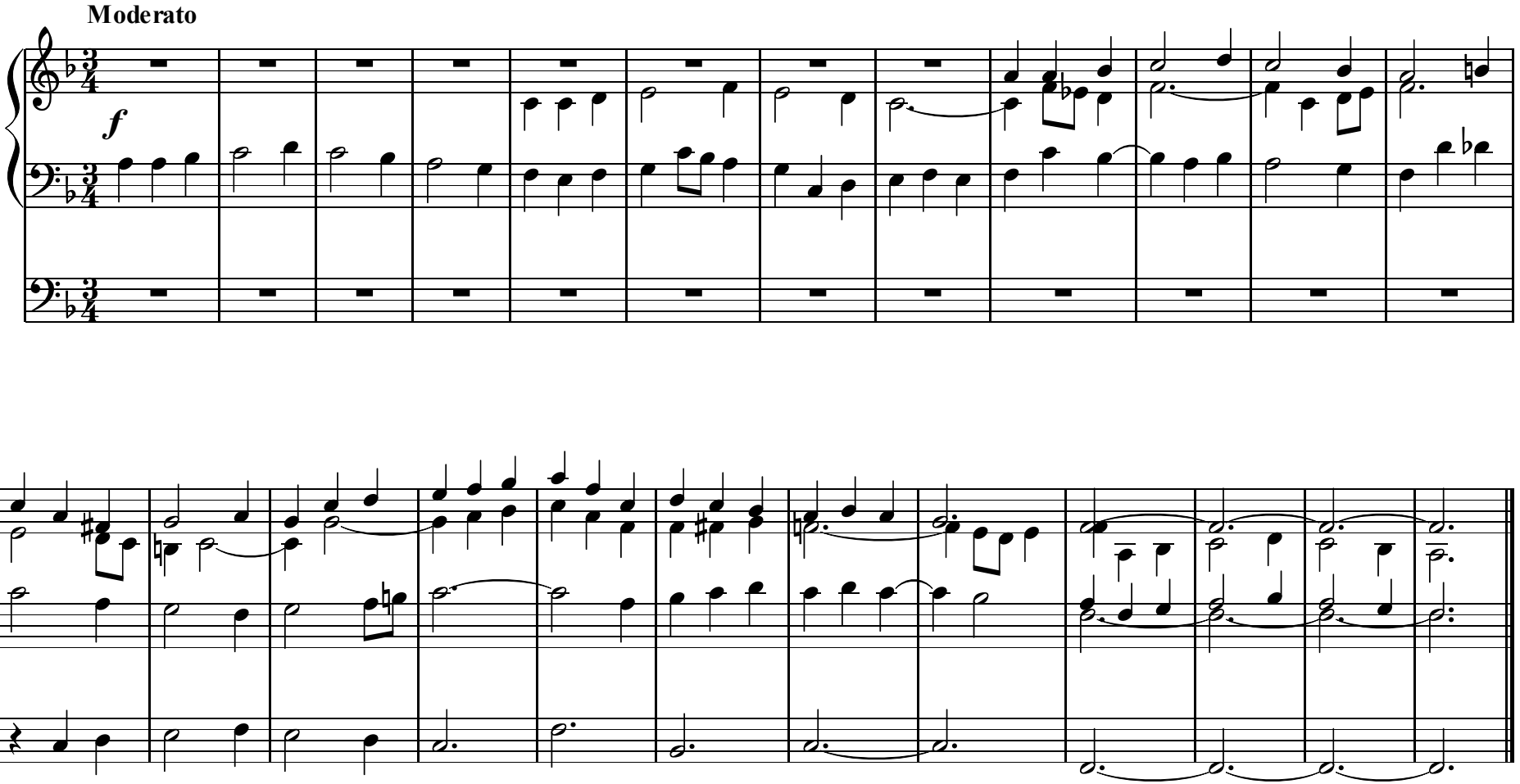

W żłobie leży, któż pobieży kolendować małemu

Teofil Klonowski

Man: Tutti

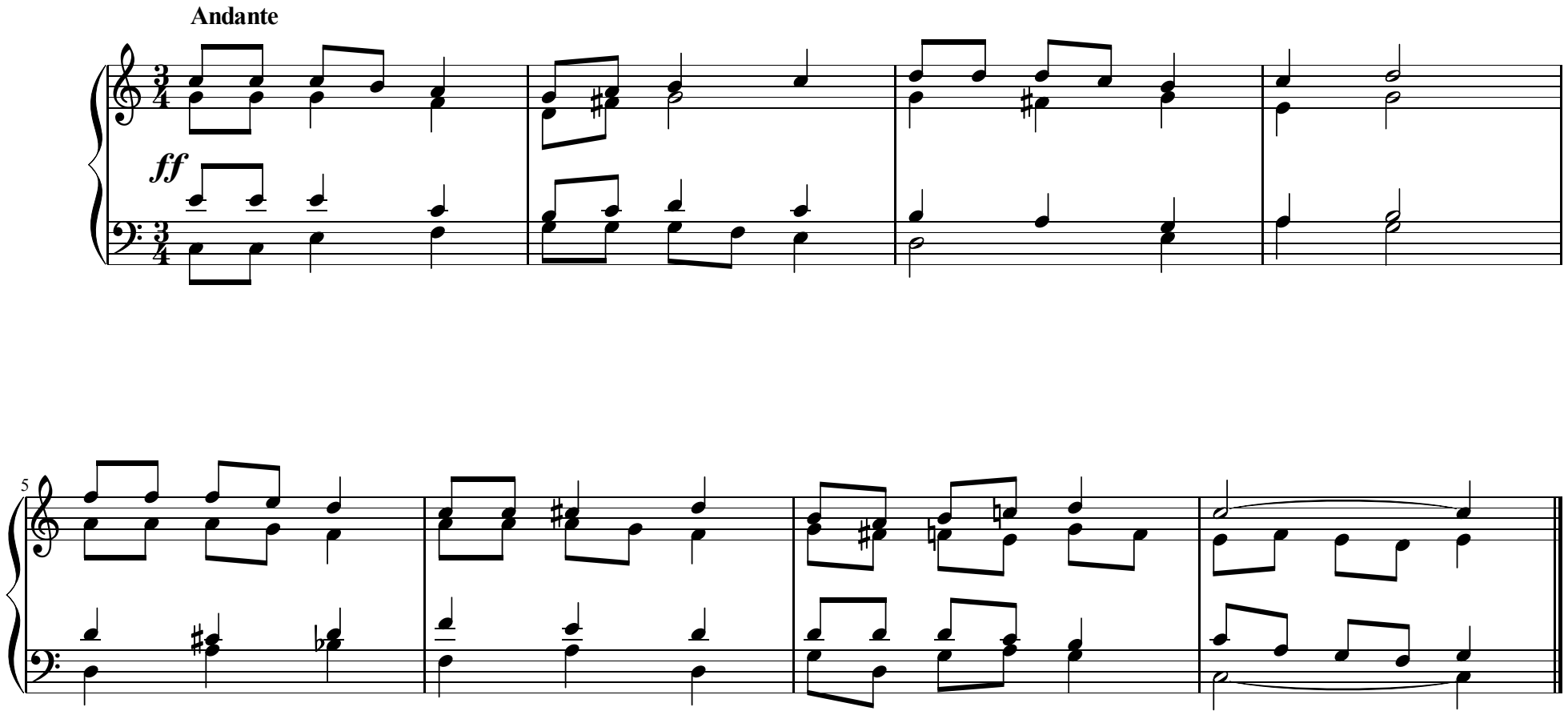

Boże kocham Cię

Pieśń o Miłości Boskiej

Teofil Klonowski

Man: 8' + 4'
Ped: 16' + 8'

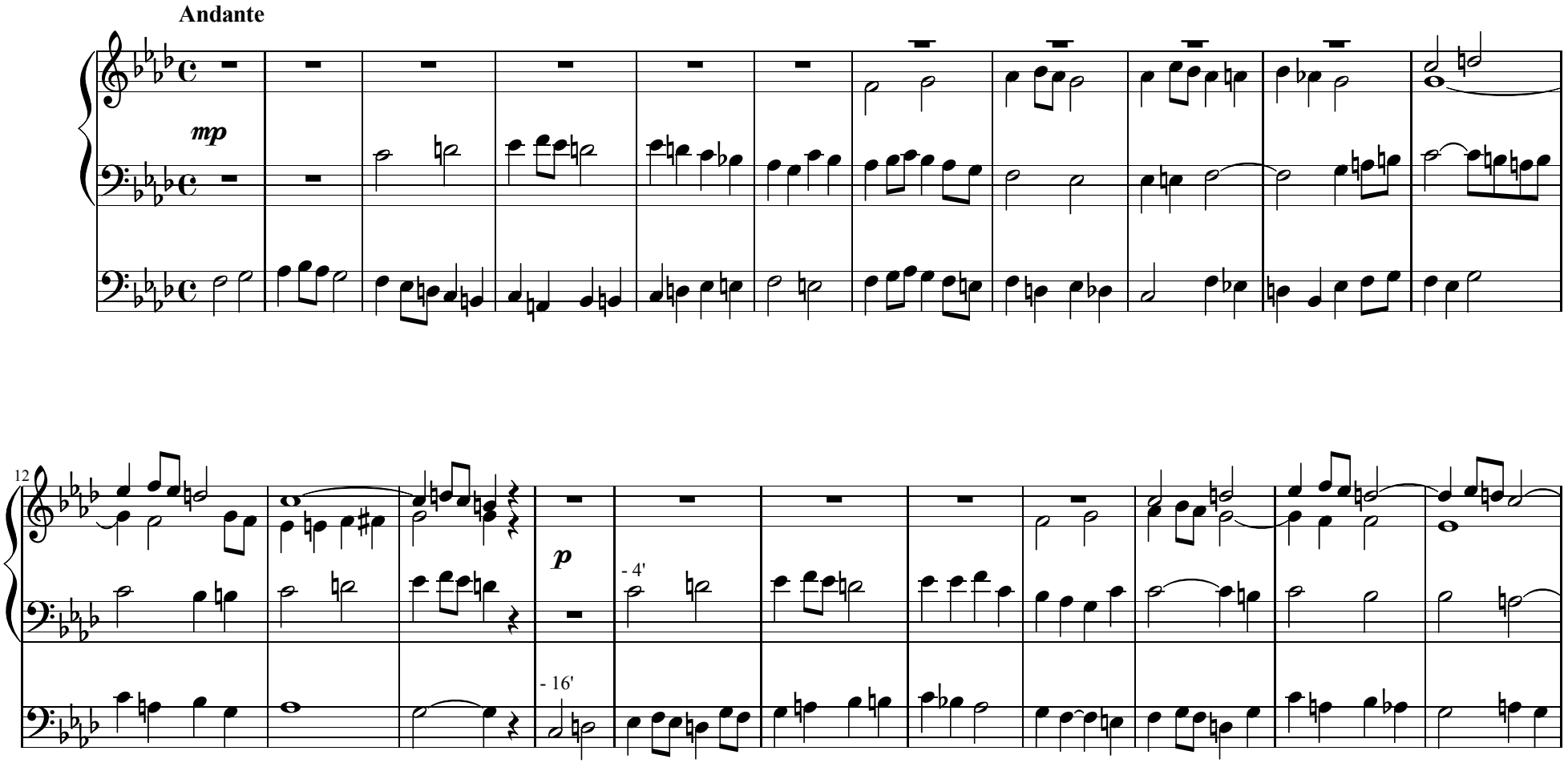

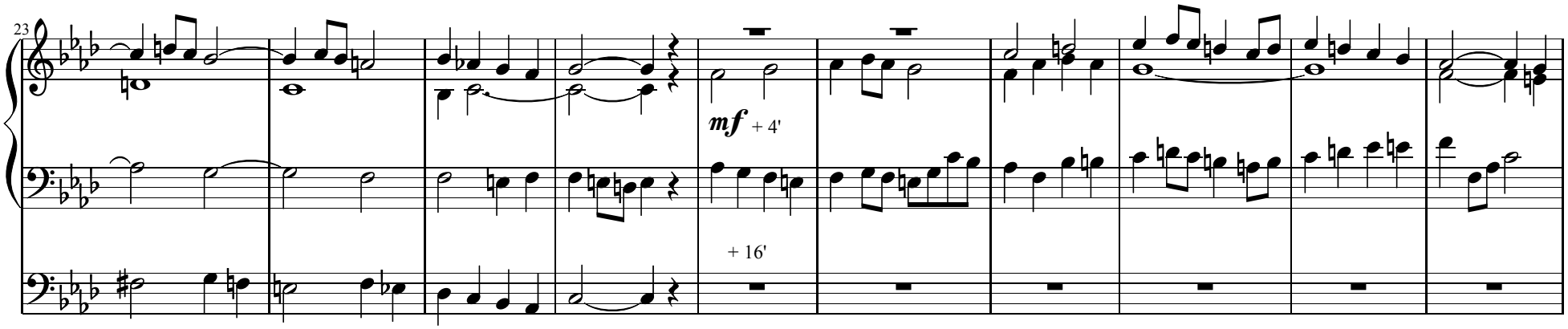
23
mf + 4'
+ 16'

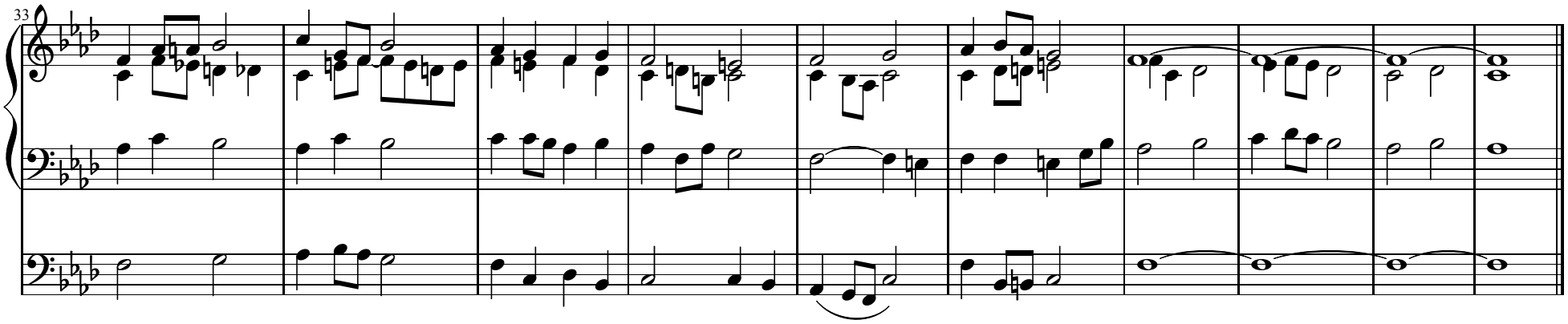
33

Ojcze Boże wszechmogący

Teofil Klonowski

Man: 8'

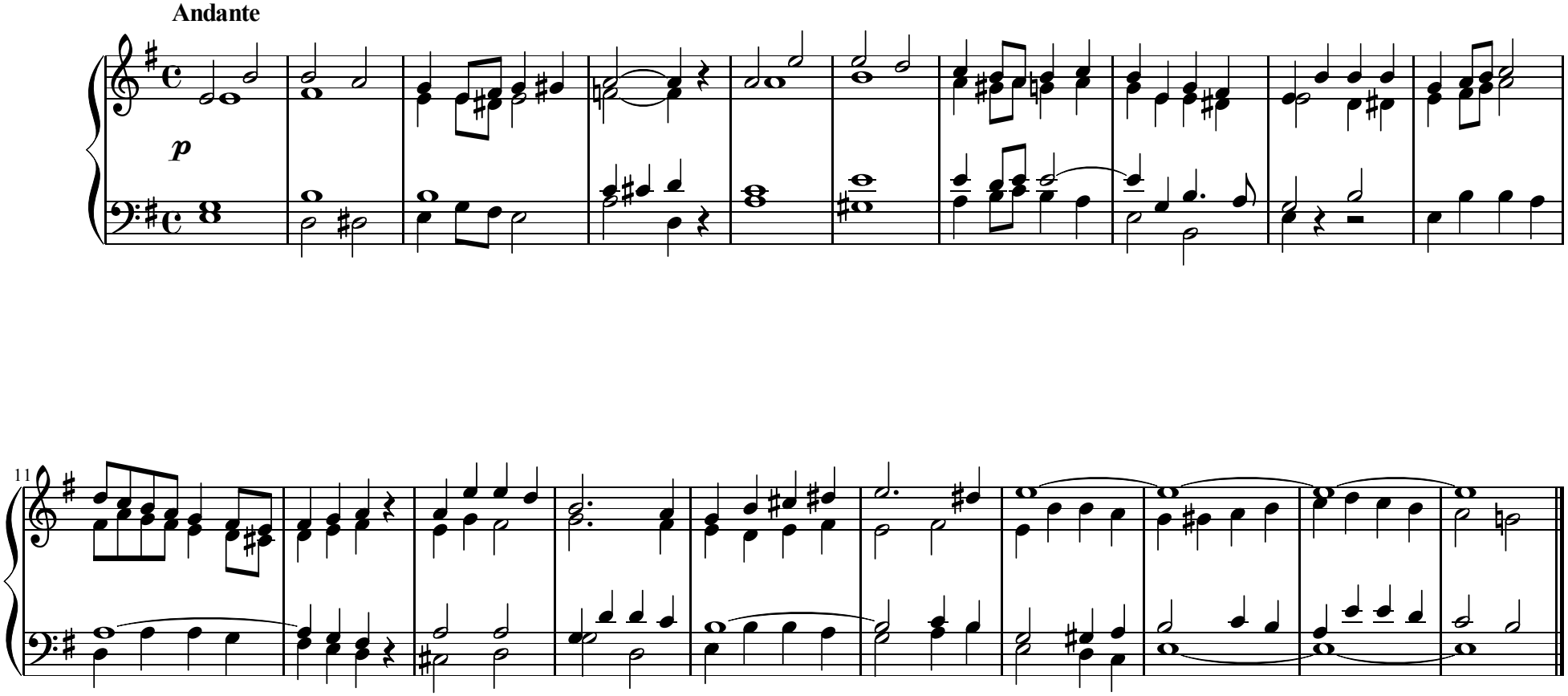

Ach mój Jezu jak Ty klęczysz

Teofil Klonowski

Man: 8', 4', alikwot
Ped: 16', 8'

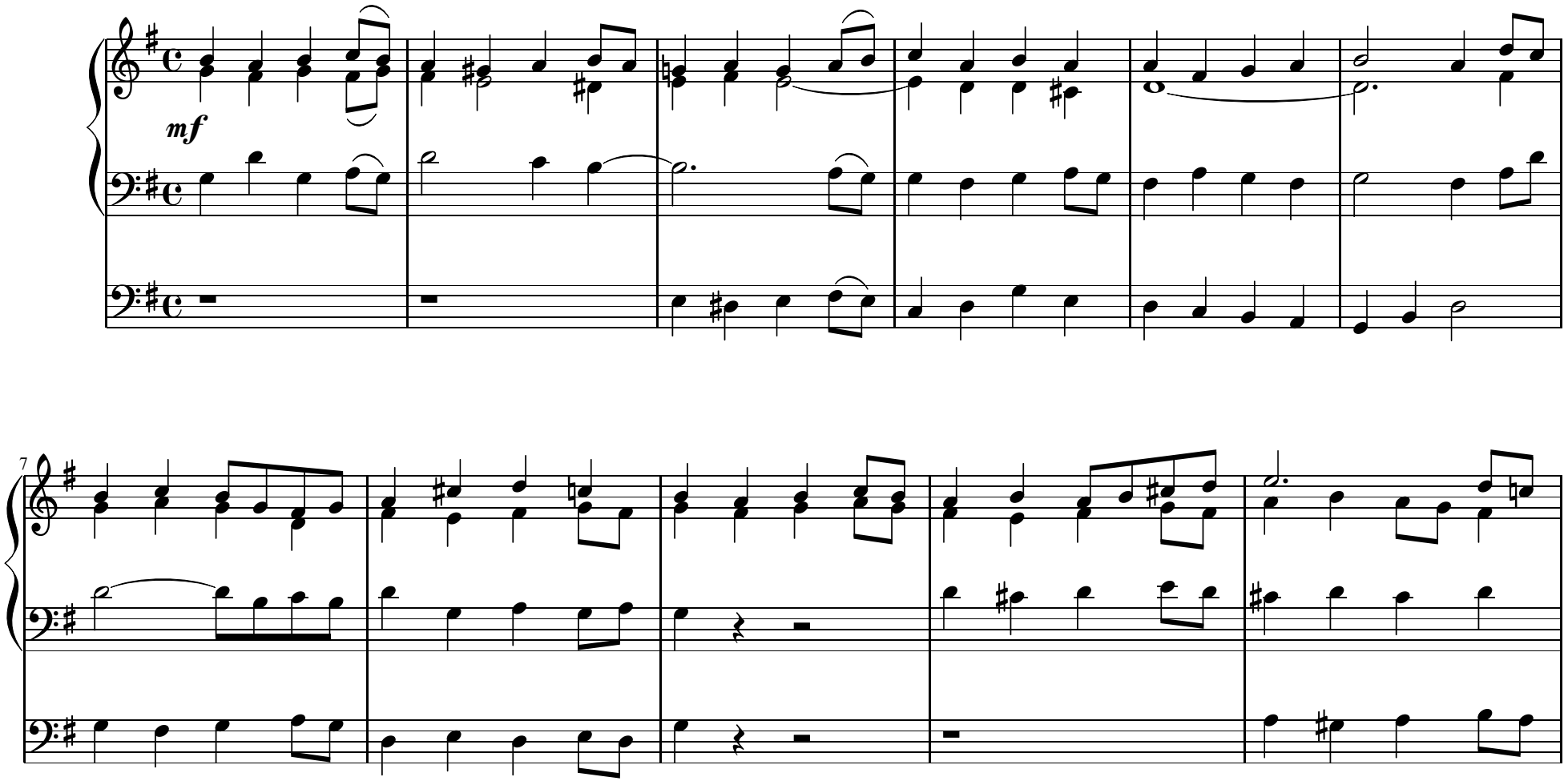

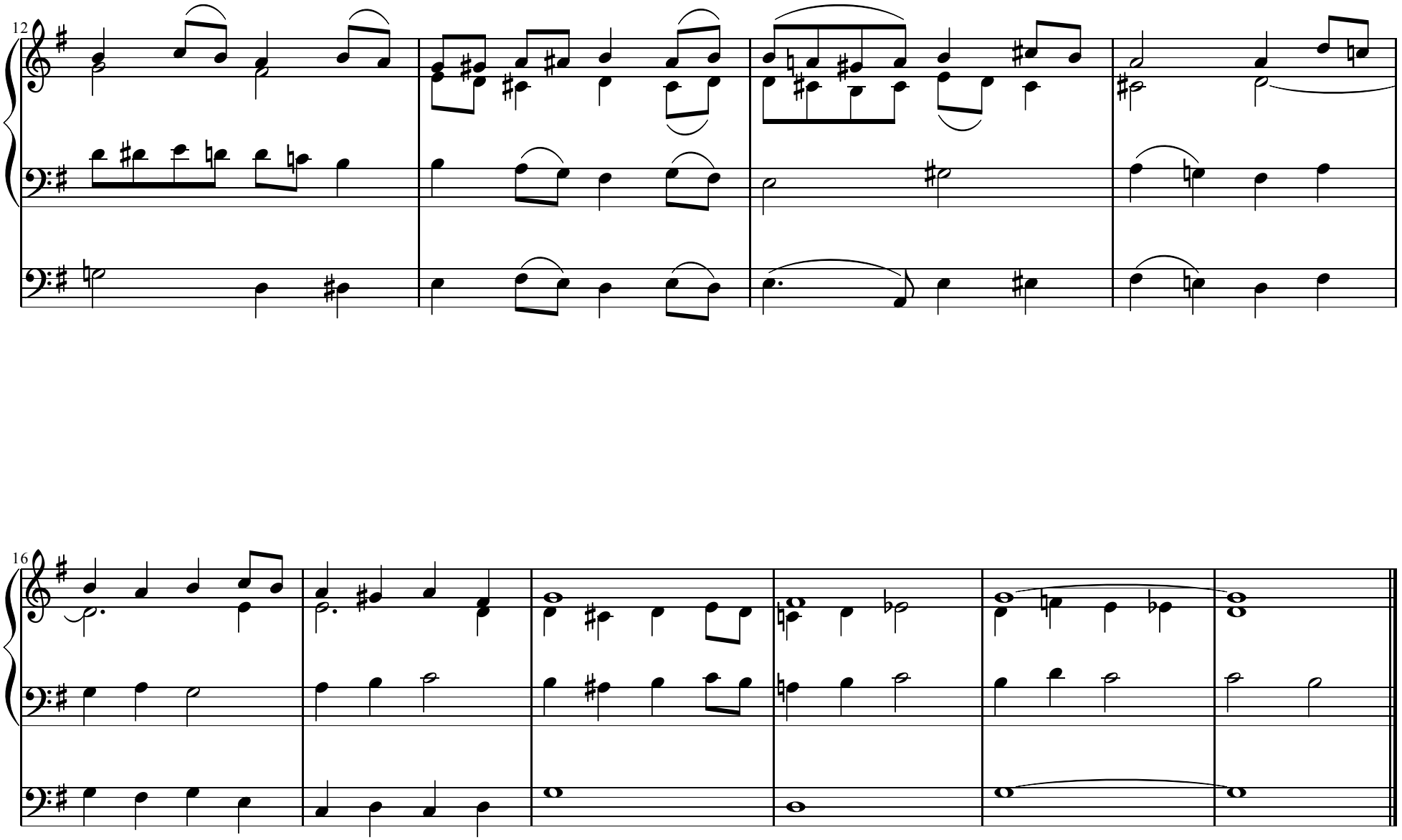
12
16

Pozwól mi Twe męki śpiewać

Teofil Klonowski

I: 8', 4'
II: 8'
Ped: 16', 8'

Andante

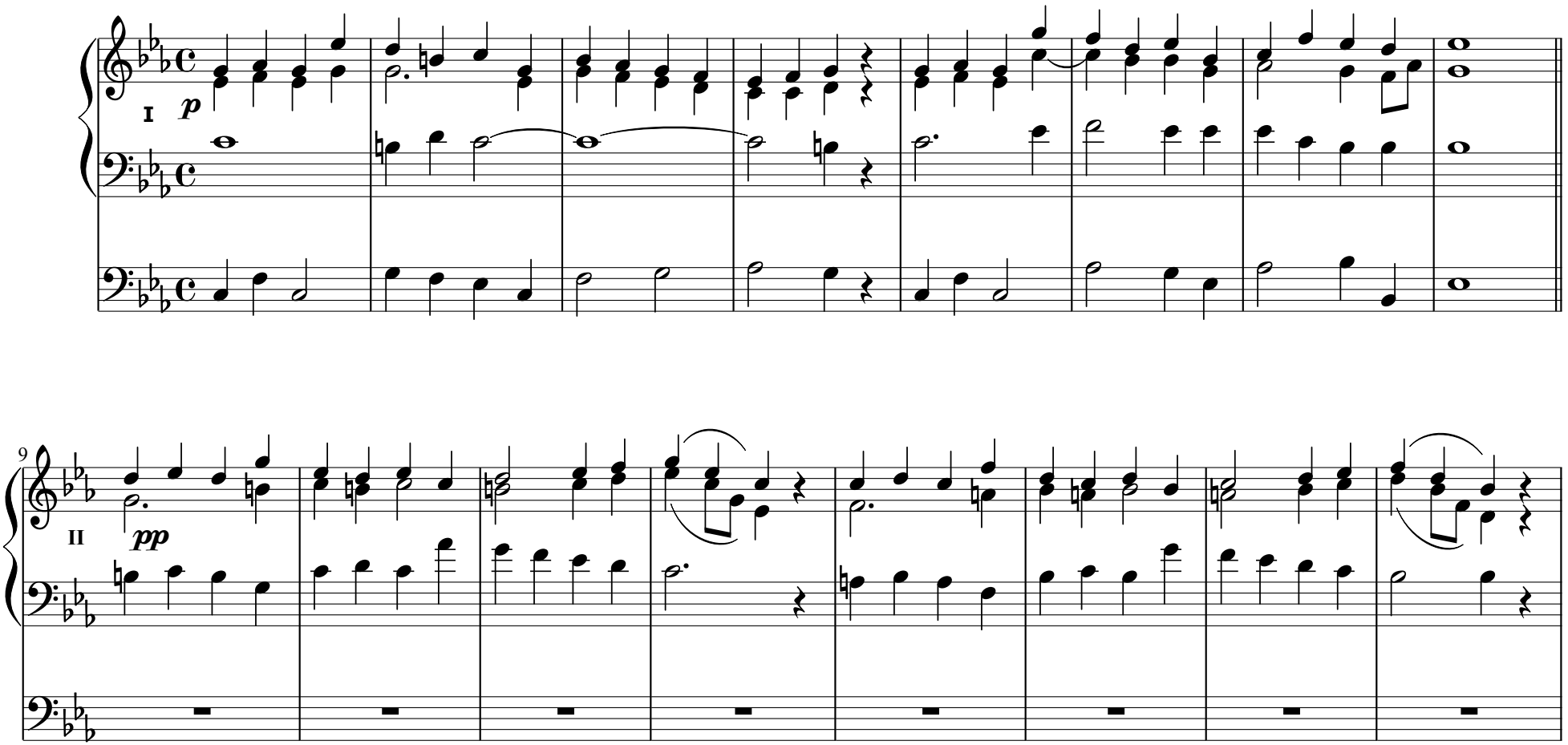

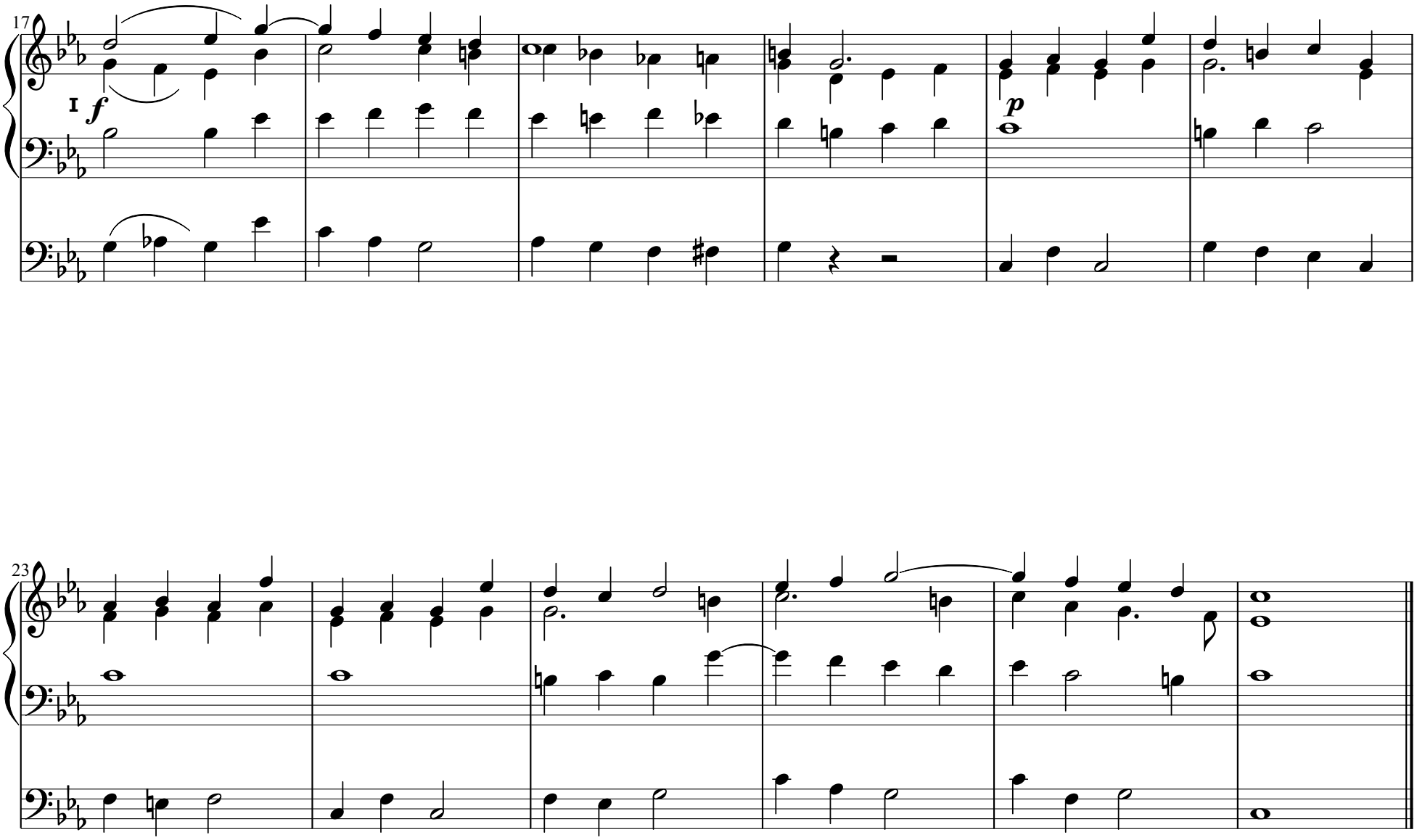
17
I
f
p
23

Spłyńcie dziś, spłyńcie wszech matek żale

Teofil Klonowski

Man: 8', 4', alikwot
Ped: 16', 8'

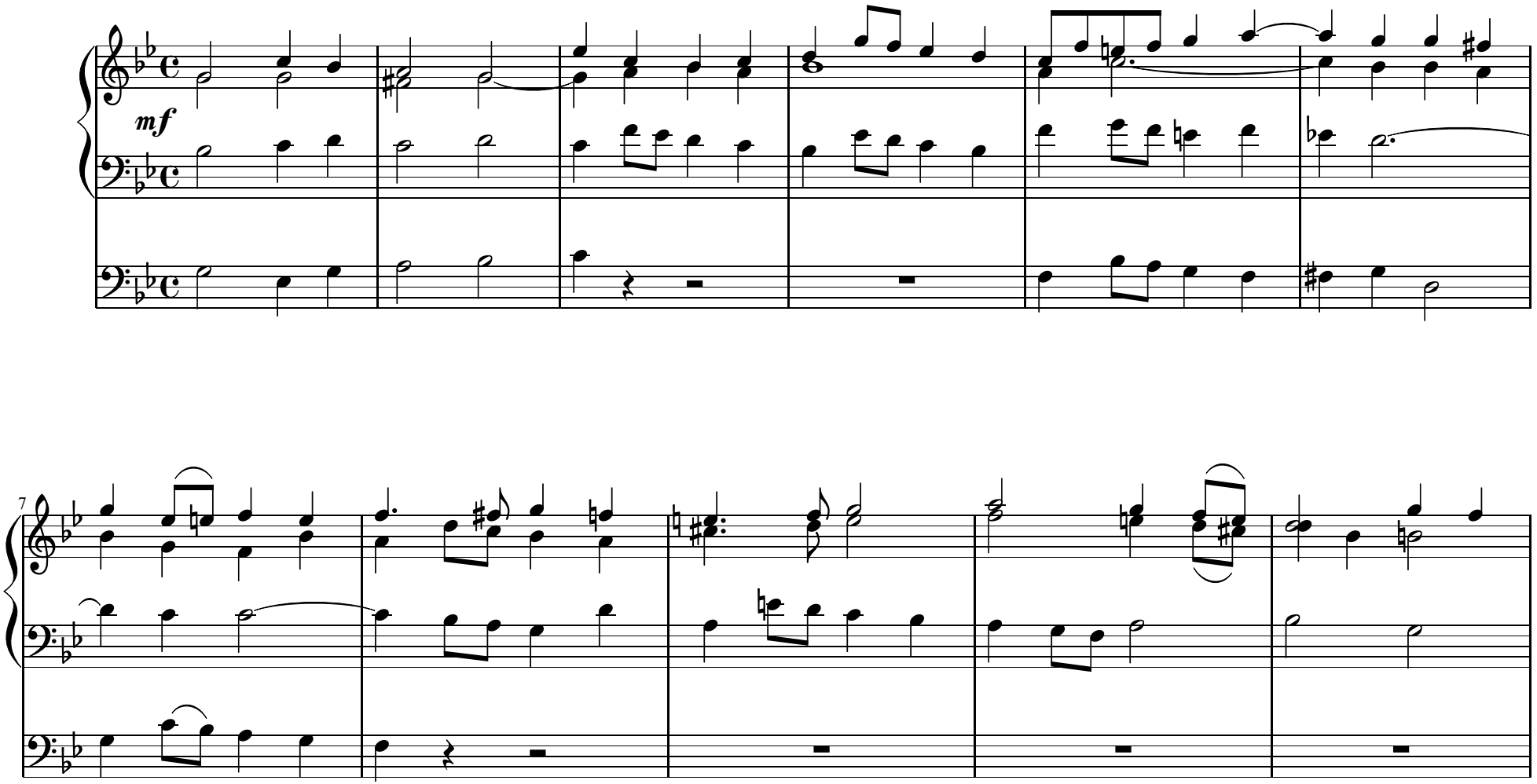

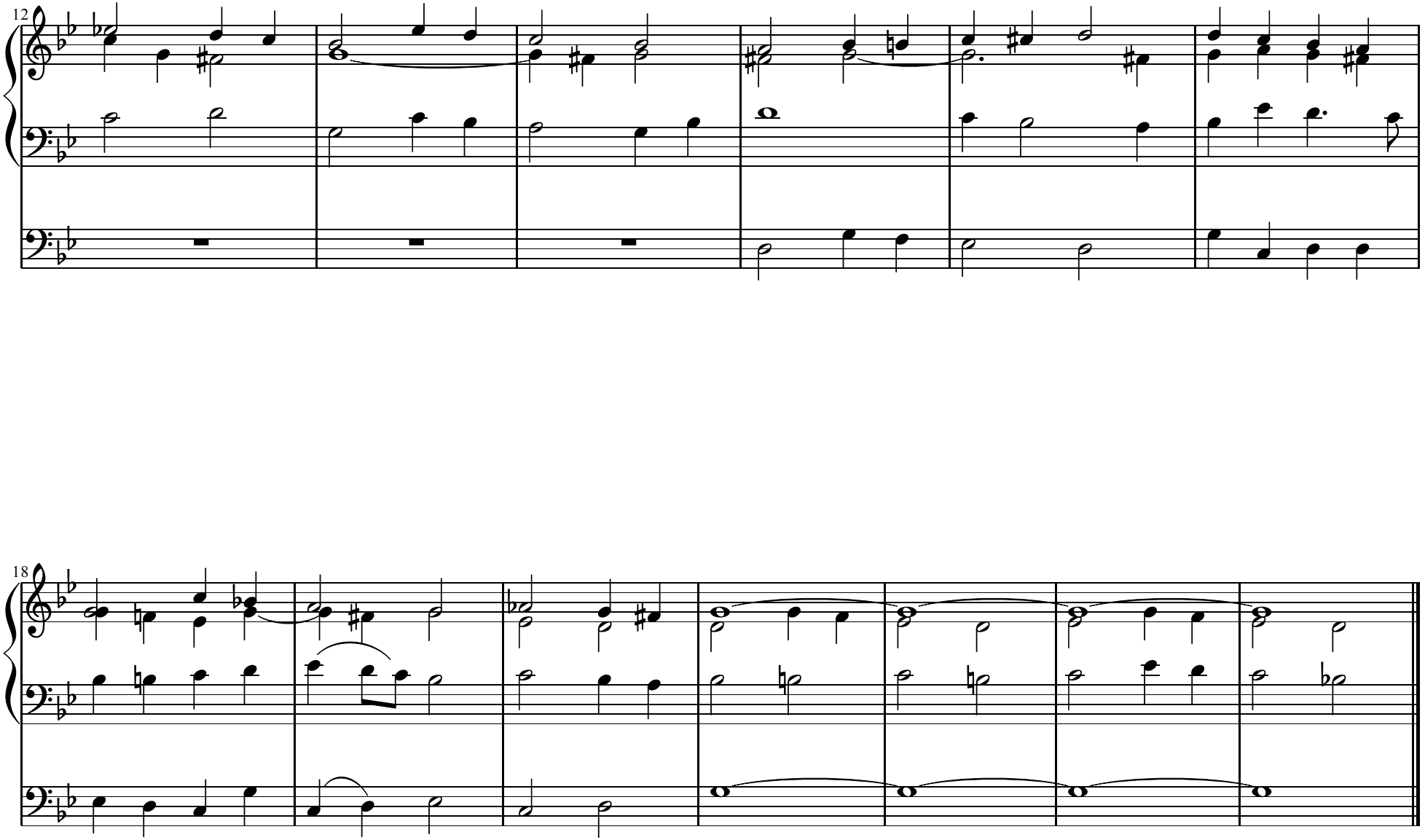
12
18

Stała Matka boleściwa

Stabat Mater dolorosa

Teofil Klonowski

I: 8', 2'
II: 8'

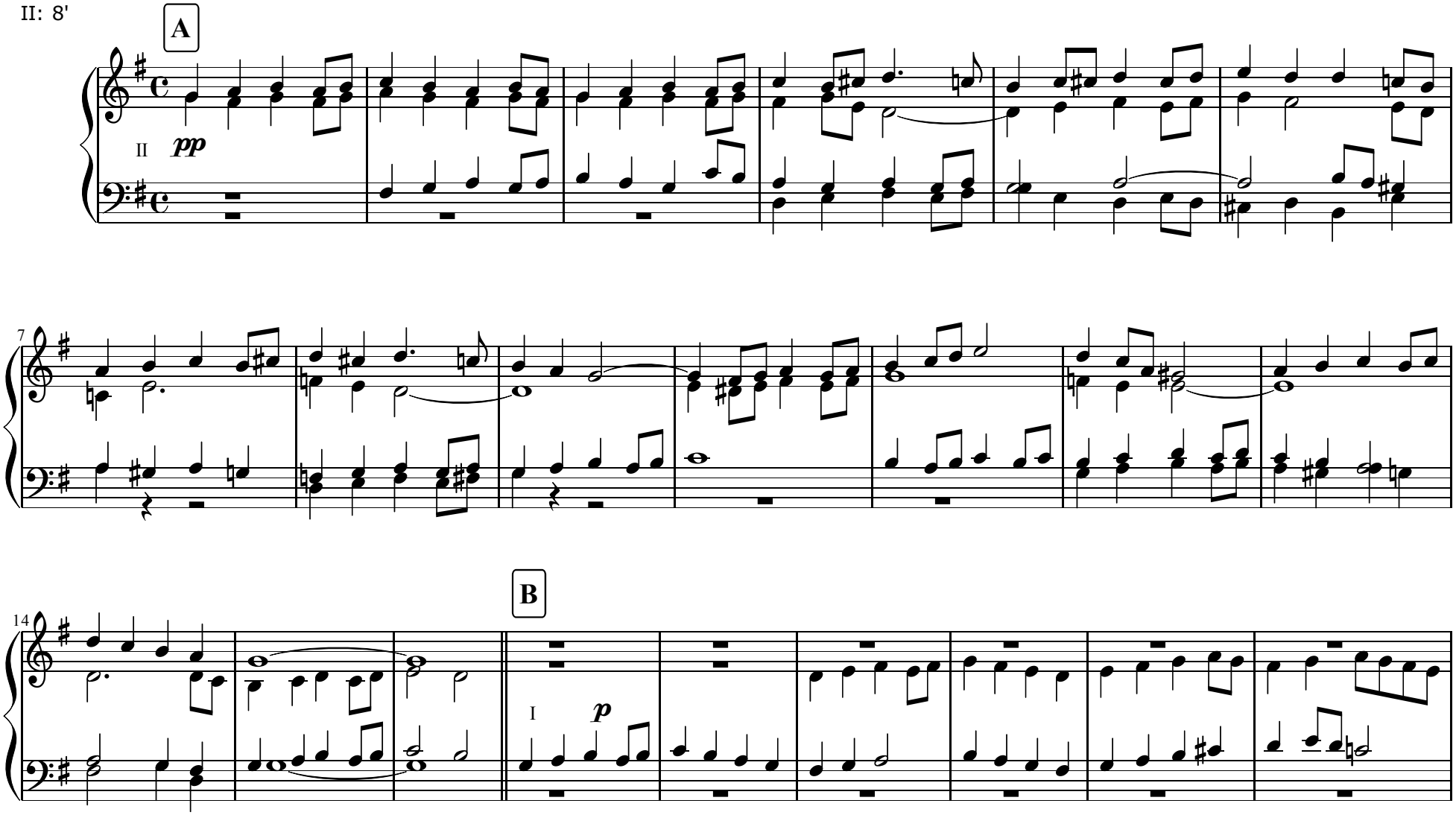

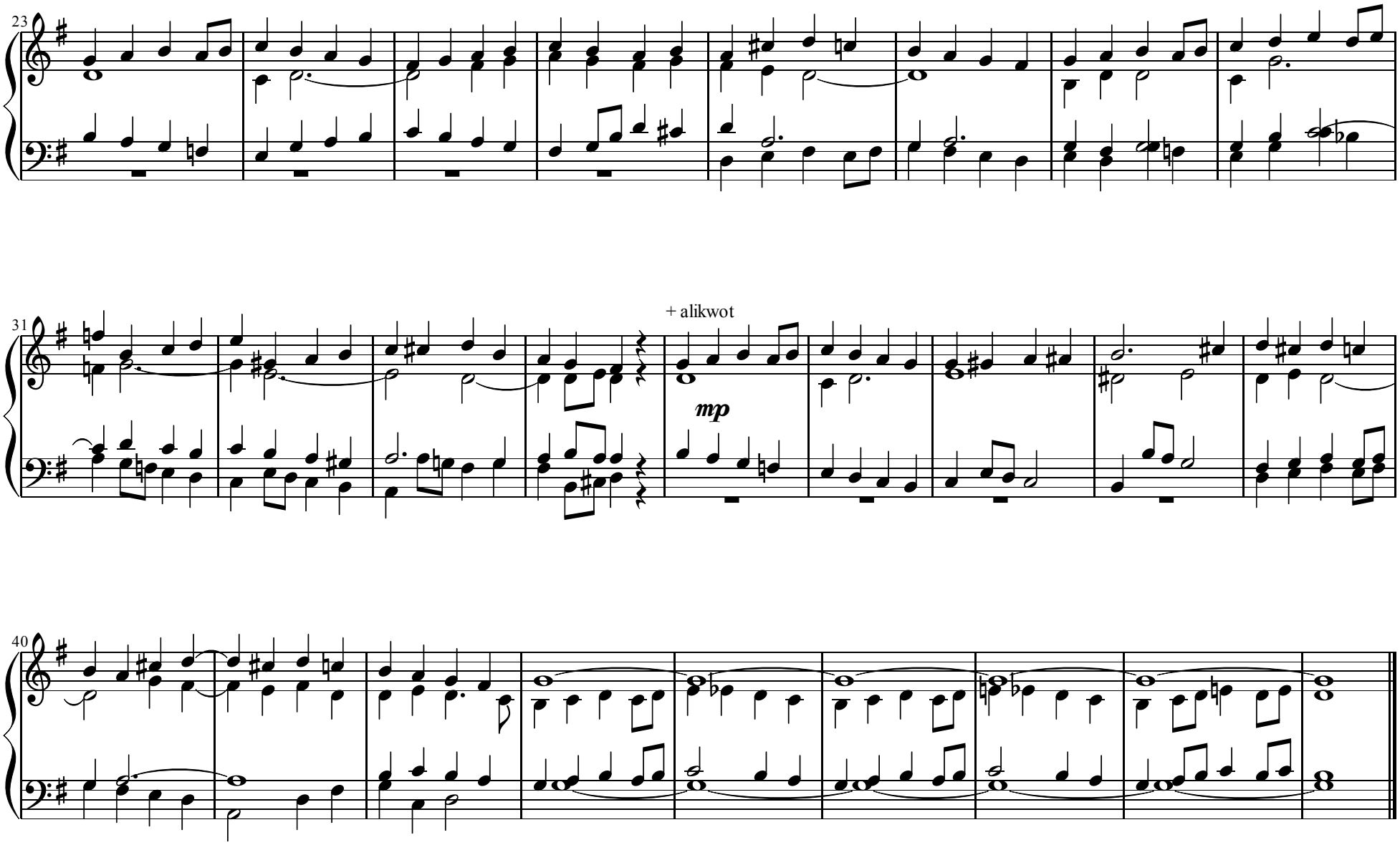
23
31
+ alikwot
mp
40

Ty, któryś gorzko

Teofil Klonowski

Man, Ped: Organo pleno

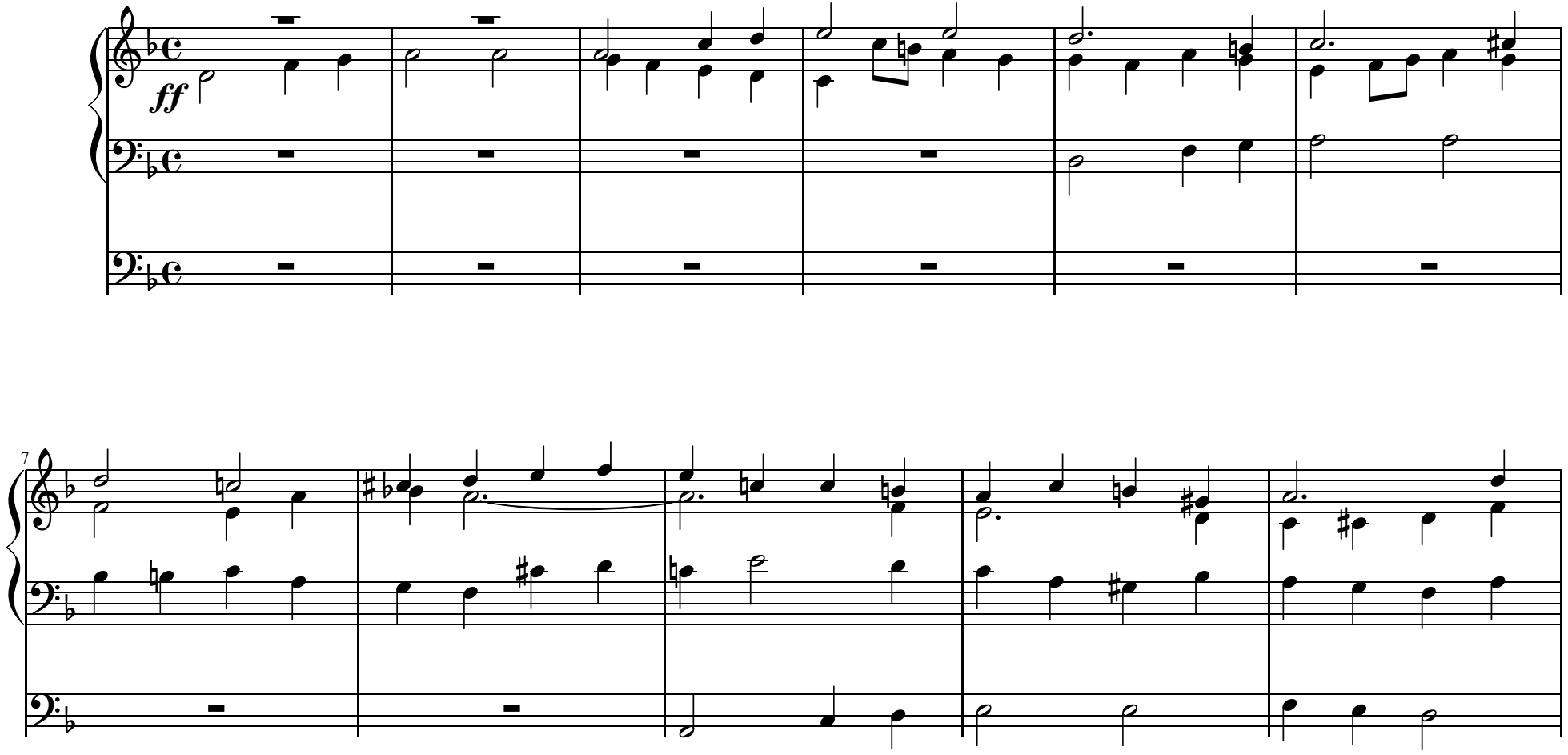

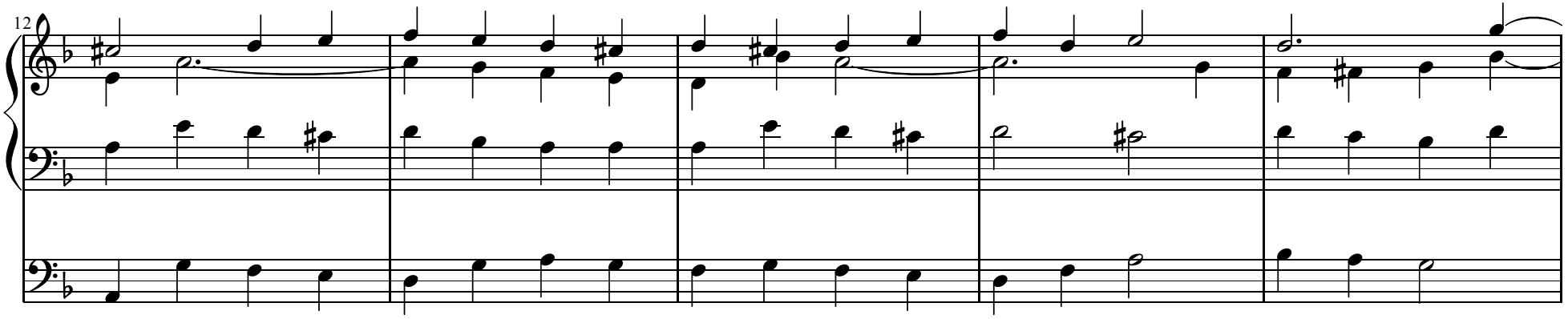
12

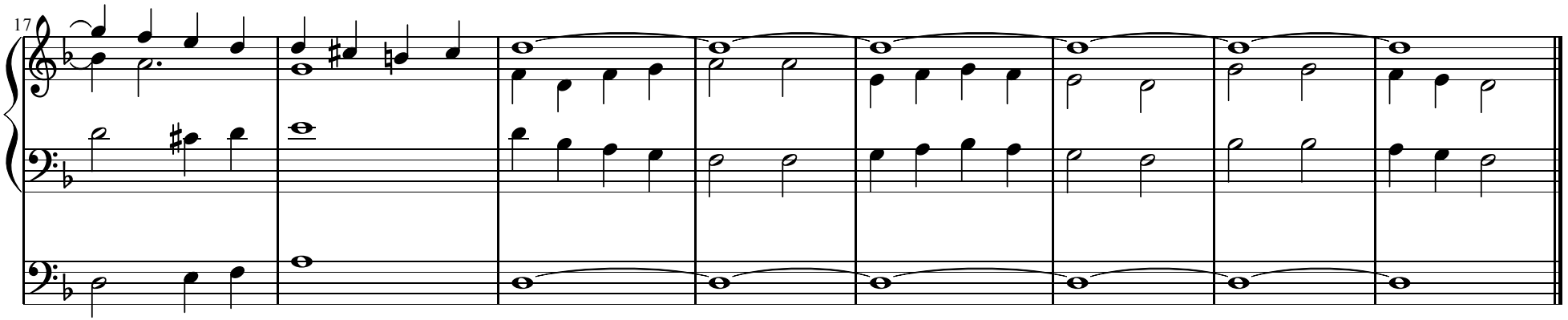
17

Wisi na krzyżu

Teofil Klonowski

Man: 8', 4', 2'
Ped: 16', 8'

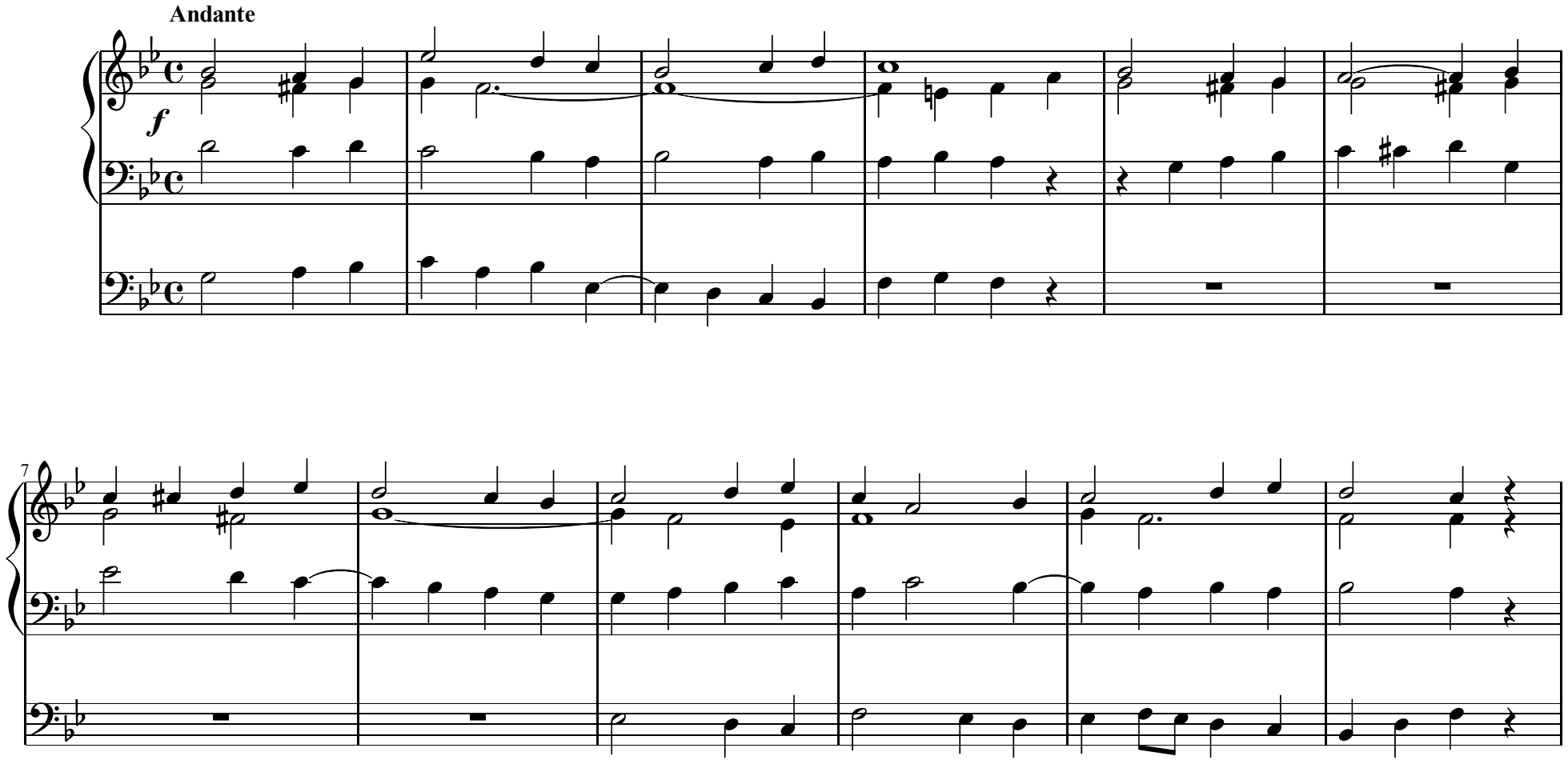

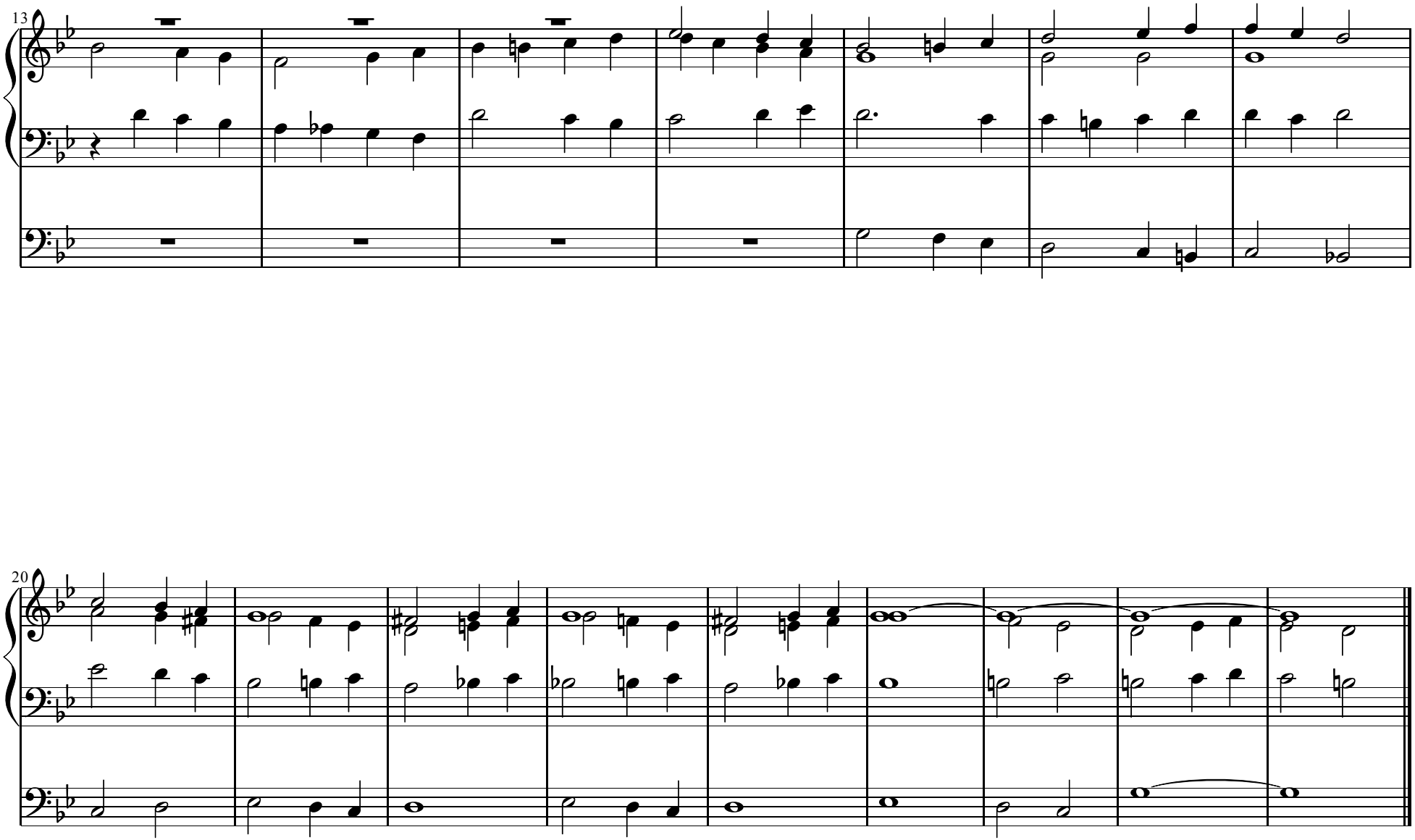
13
20

Zawitaj Ukrzyżowany

Teofil Klonowski

Man: 8', 4', 2'
Ped: 16', 8'

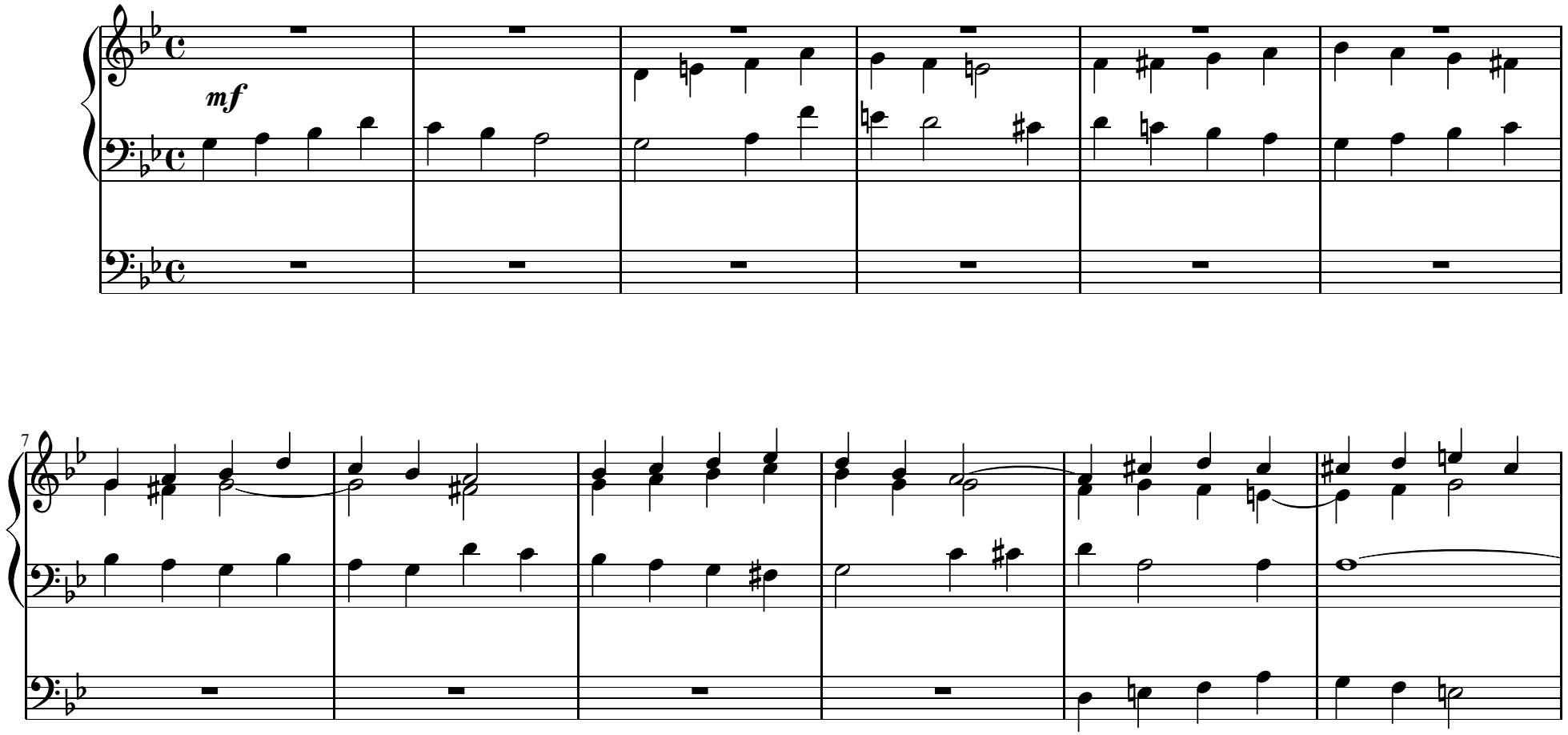

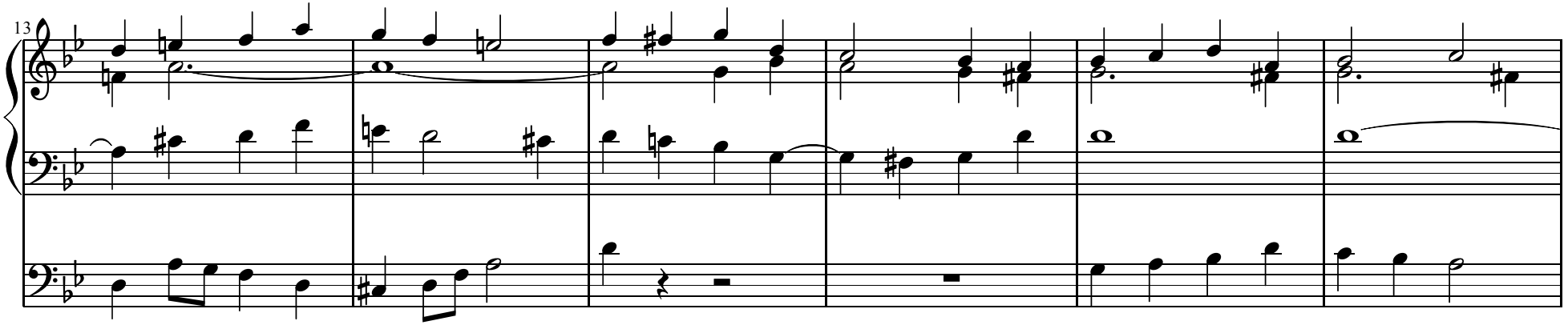
13

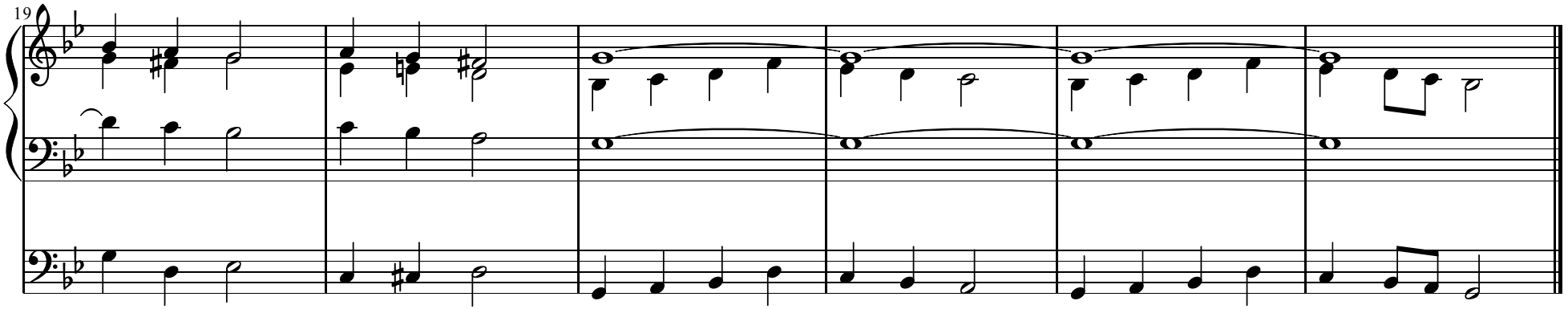
19

Zbliżam się k' Tobie

Teofil Klonowski

Man: 8', 4', alikwot
Ped: 16', 8'

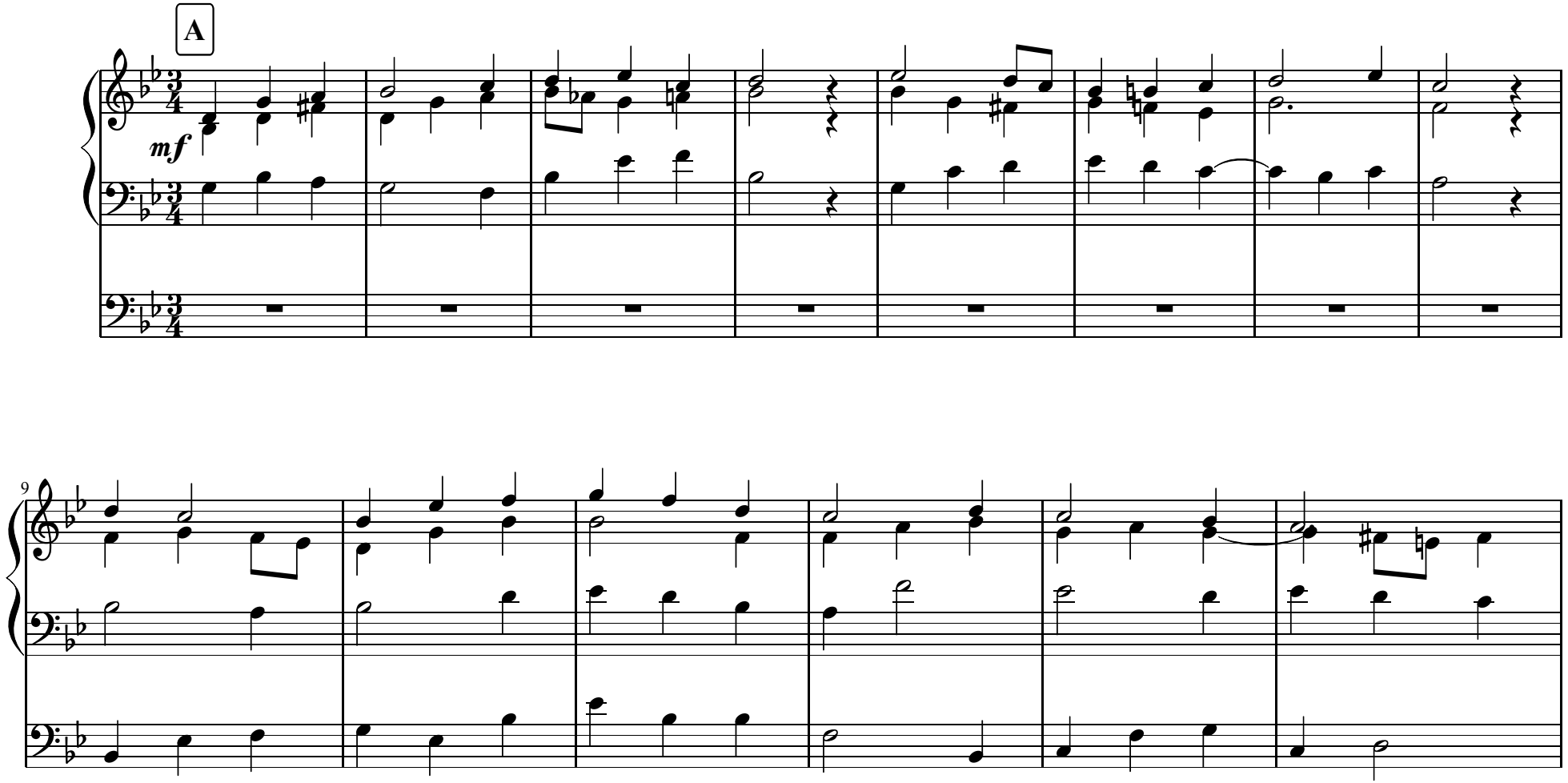

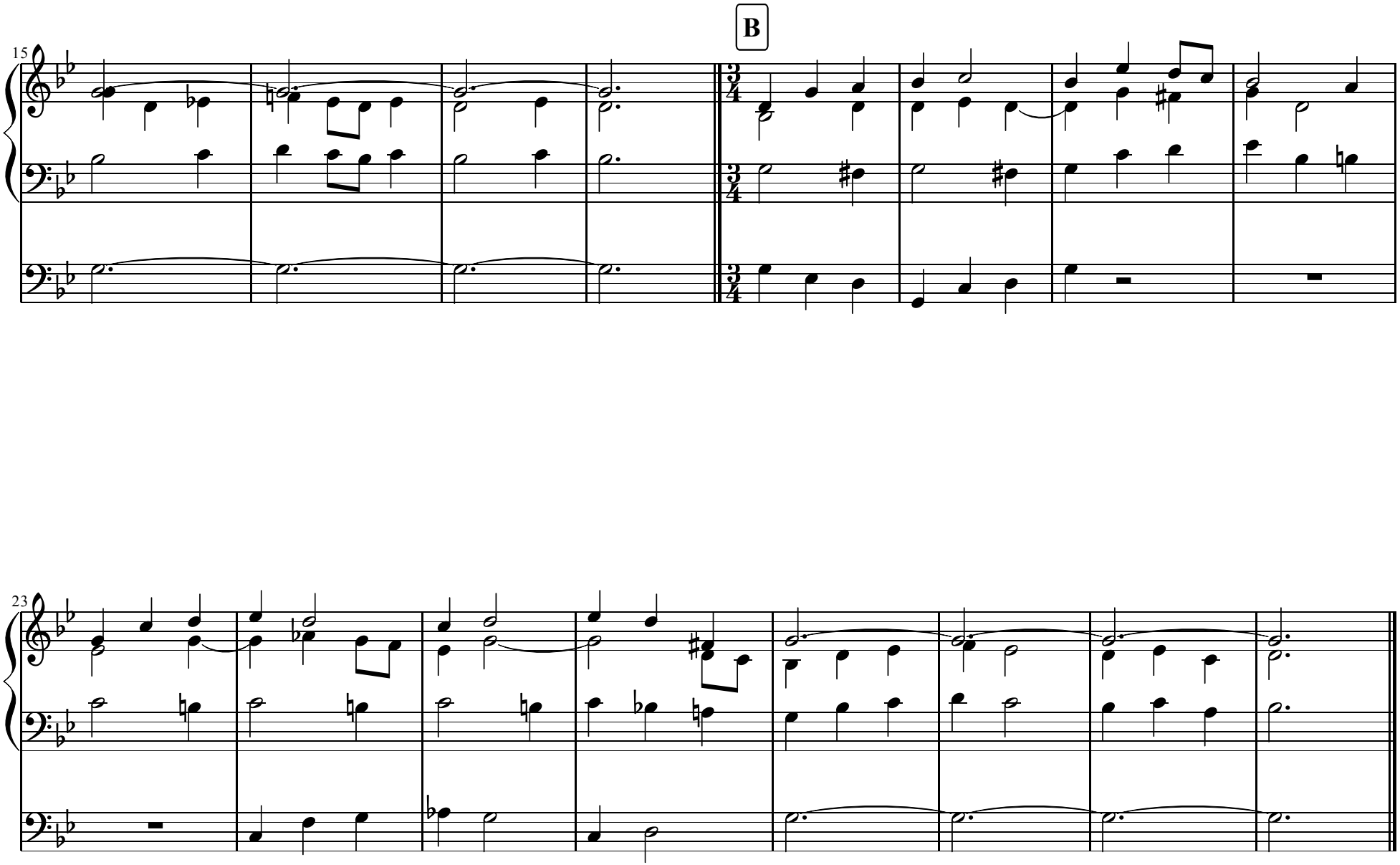
15
B
23

Chrystus Pan zmartwychwstał

Teofil Klonowski

Man, Ped: Organo pleno

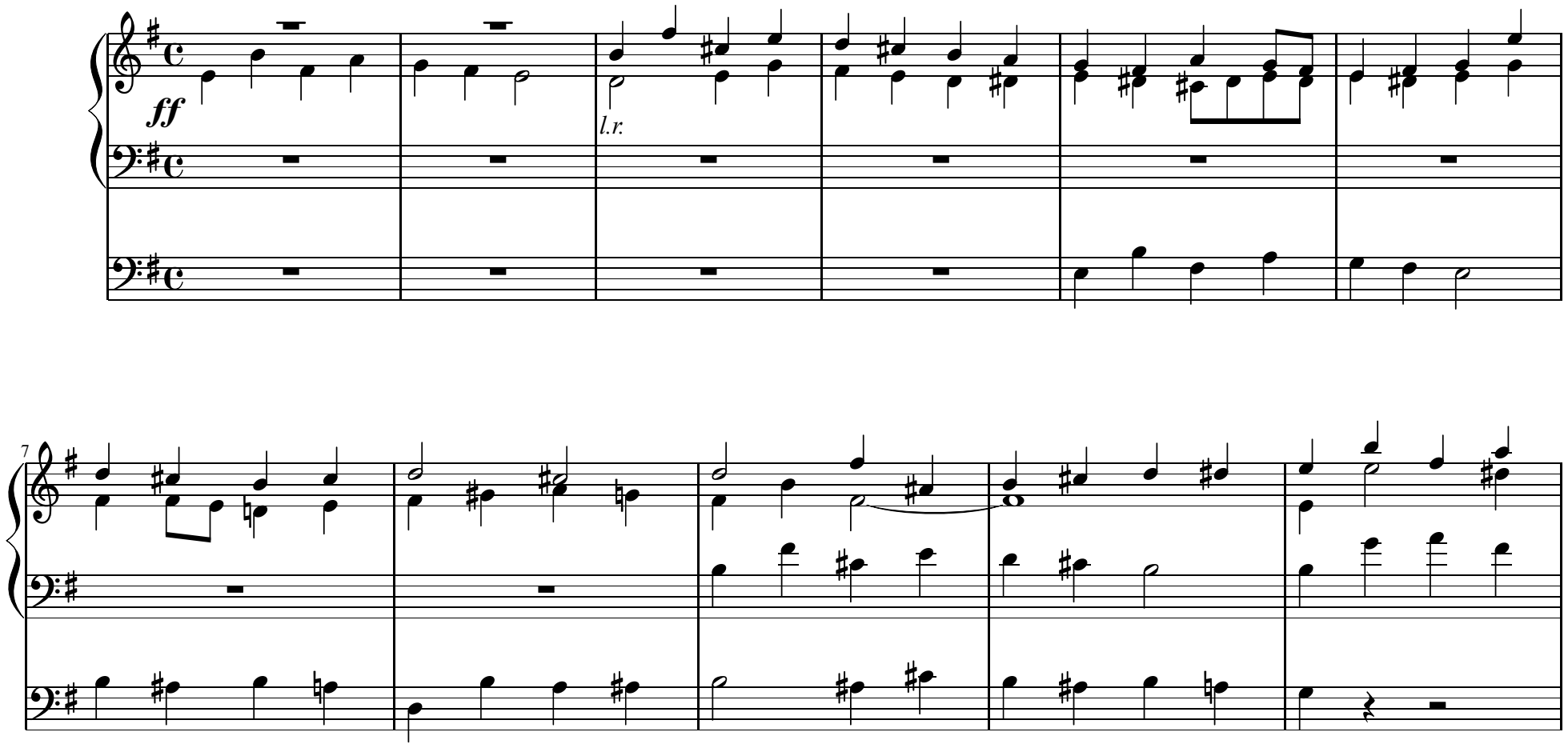

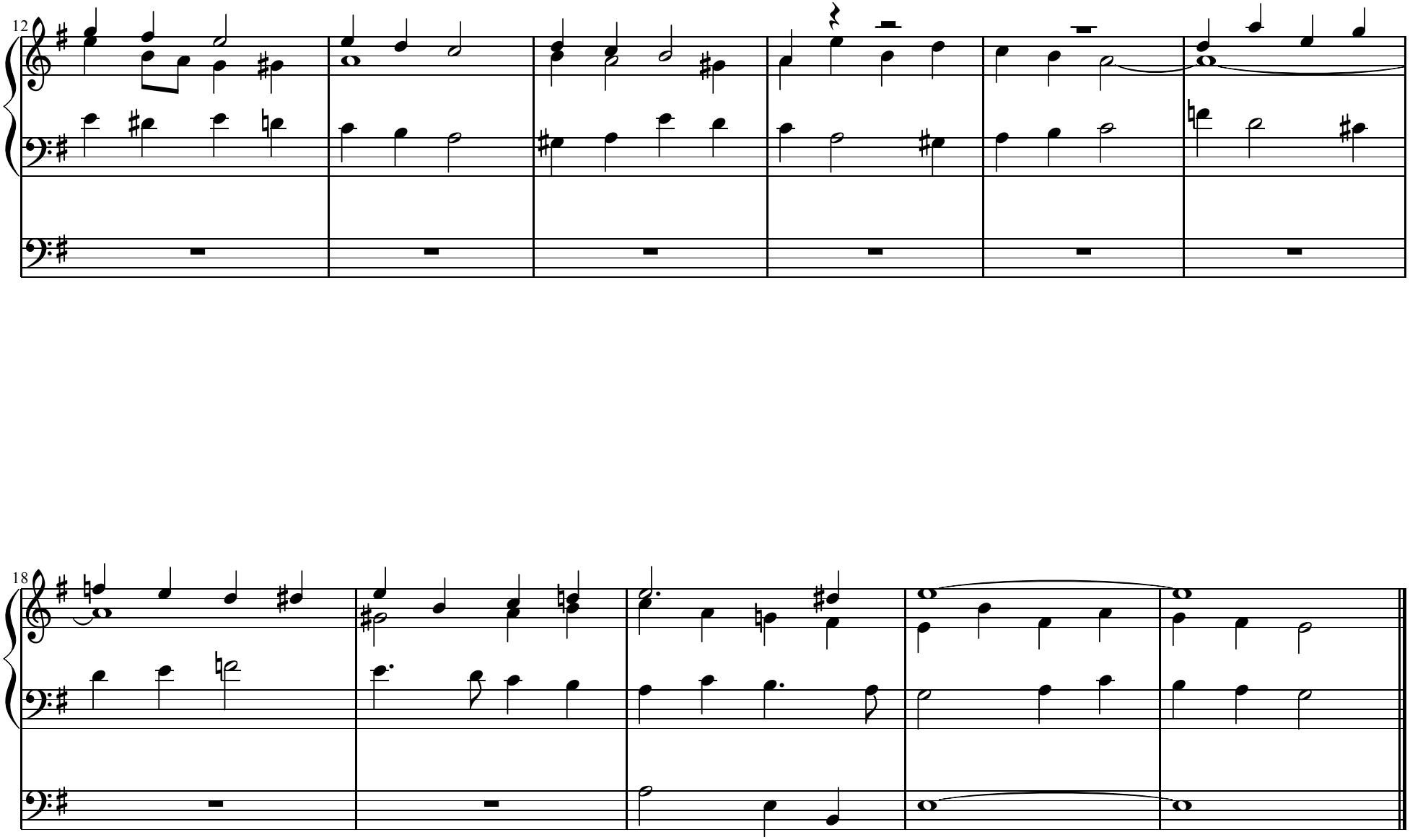
12
18

Ofiarujmy chwałę w wierze

Teofil Klonowski

Man: 8', 4', 2'
Ped: 16', 8'

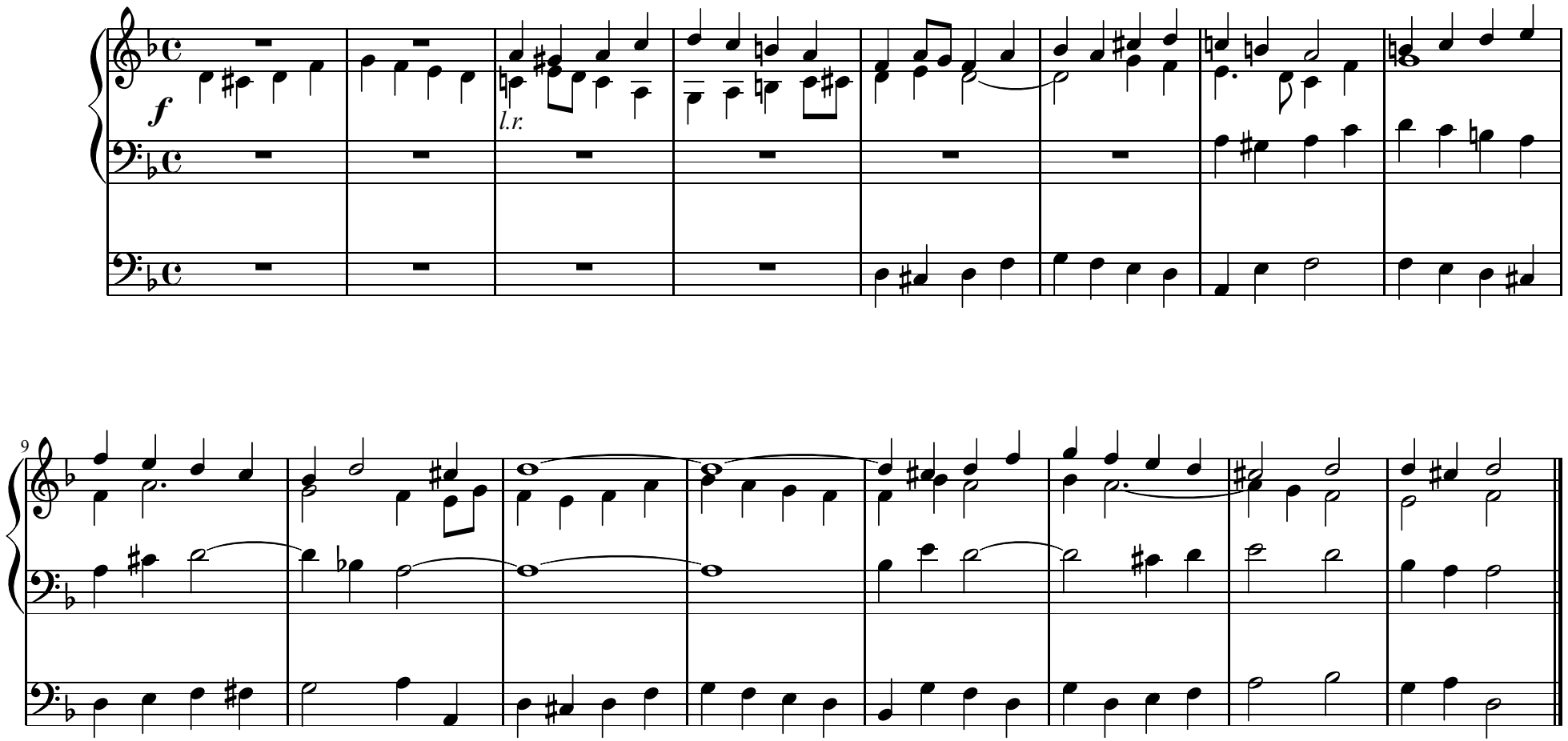

Otoczon świetnem gronem Aniołów

Teofil Klonowski

I: 8', 4', 2'
II: 8', 4'
Ped: 16', 8'

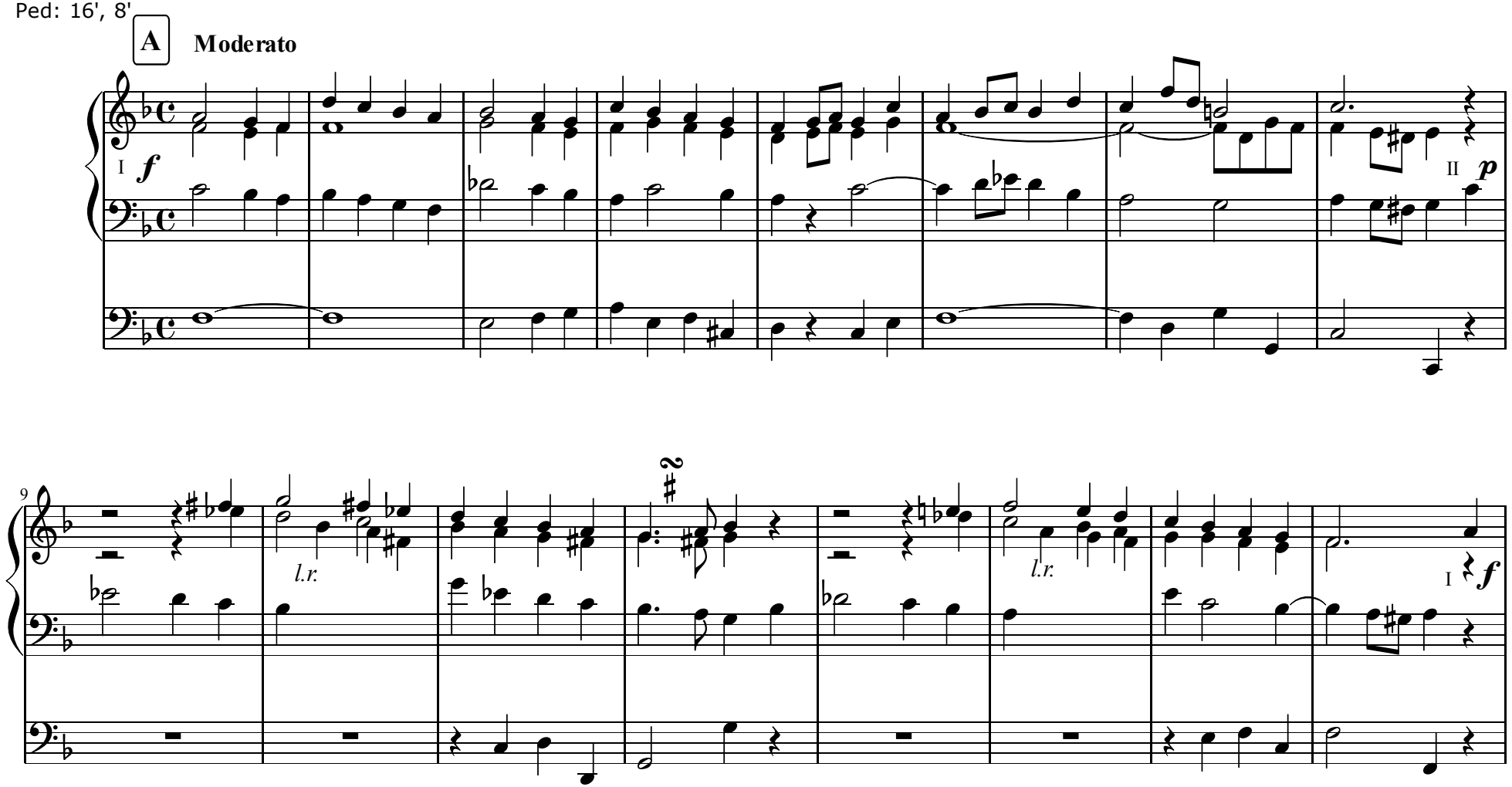

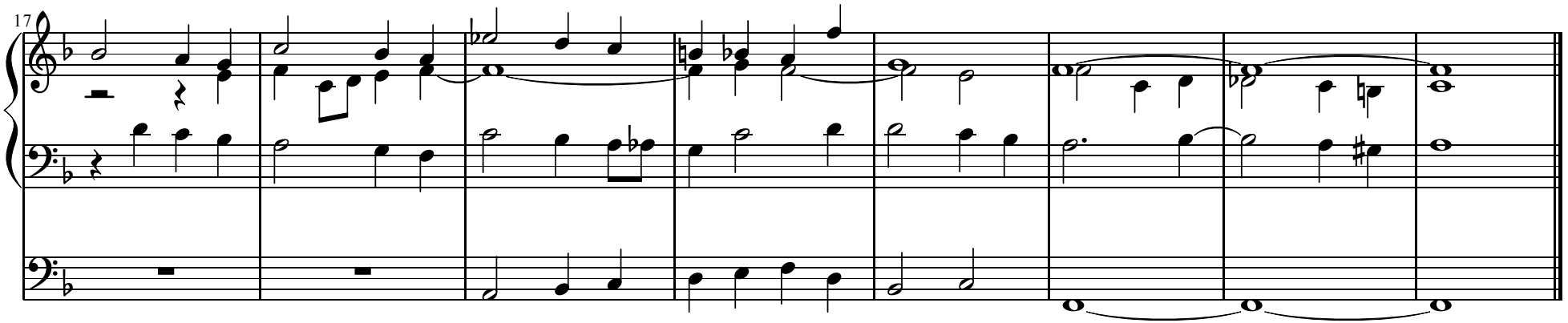

B **Moderato**

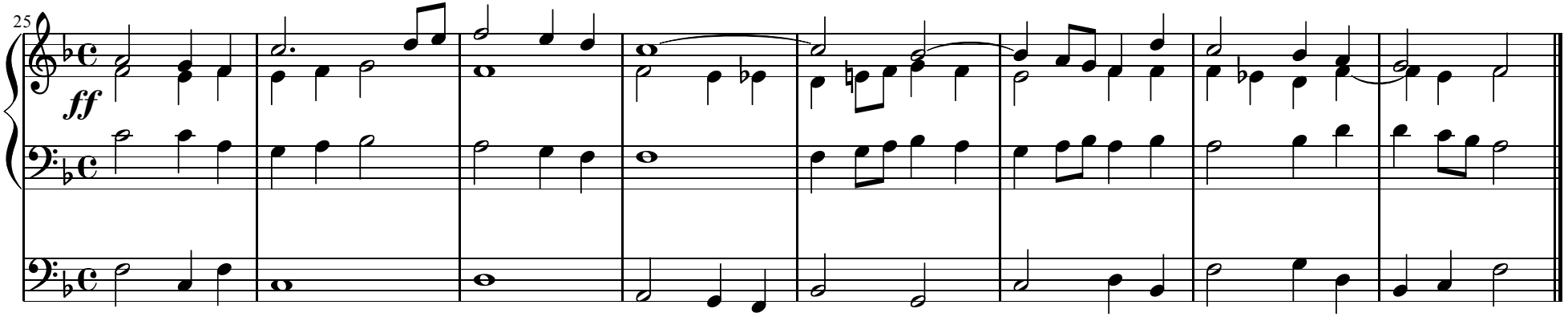

Pan Chrystus dnia świątecznego [1]

Teofil Klonowski

Man: 8', 4', 2'
Ped: 16', 8'

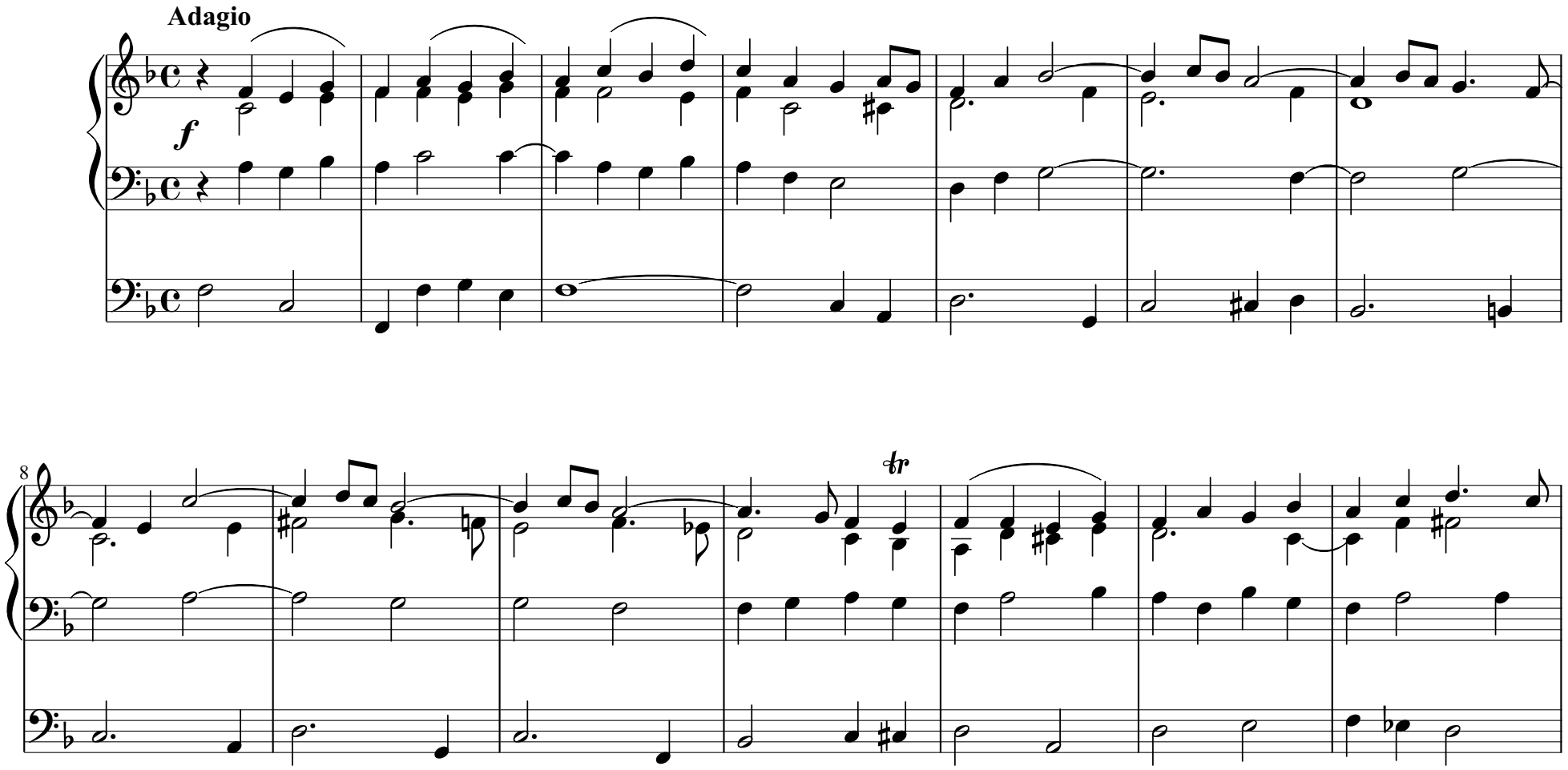

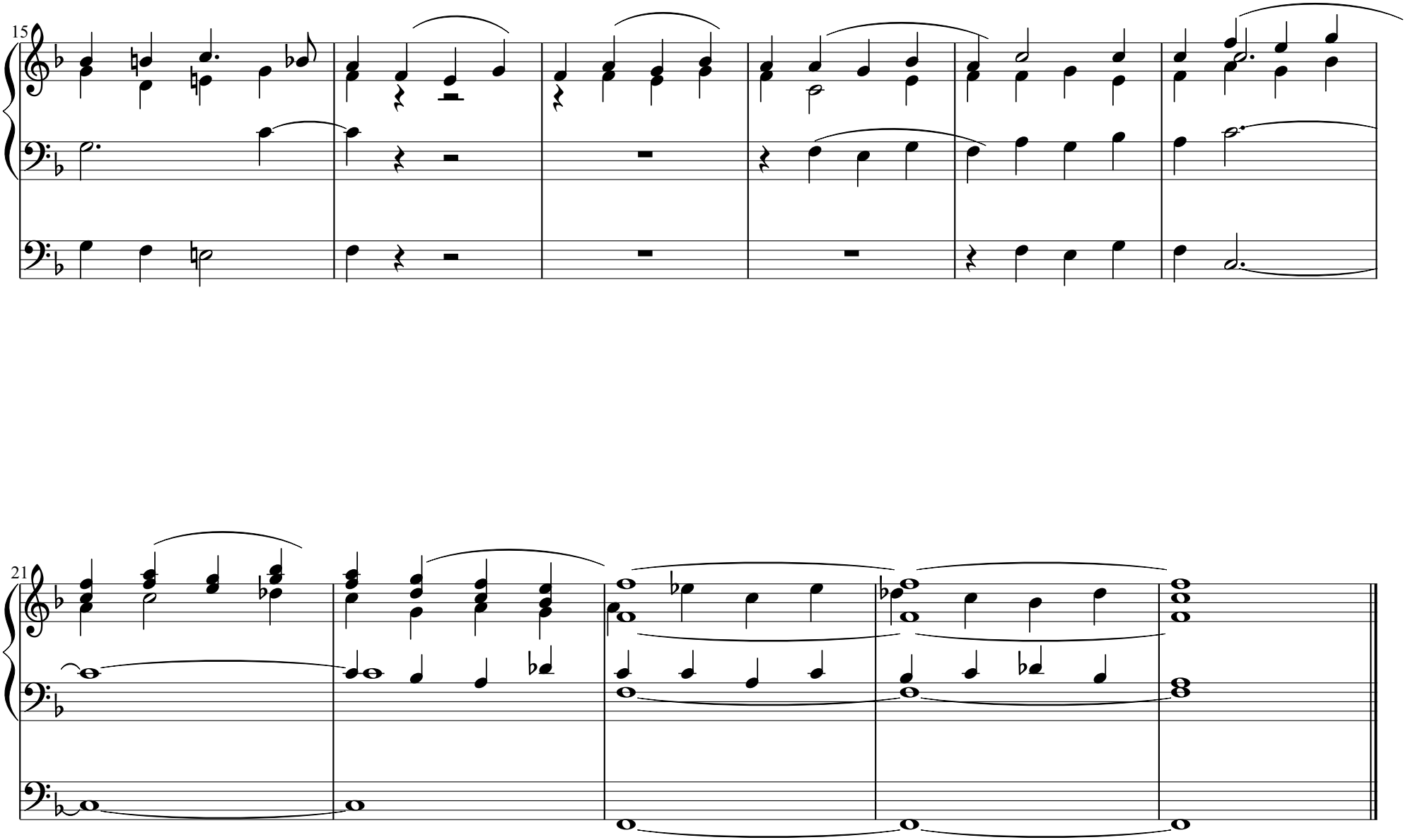
15
21

Pan Chrystus dnia świątecznego [II]

Teofil Klonowski

Man: 8', 4', 2'
Ped: 16', 8'

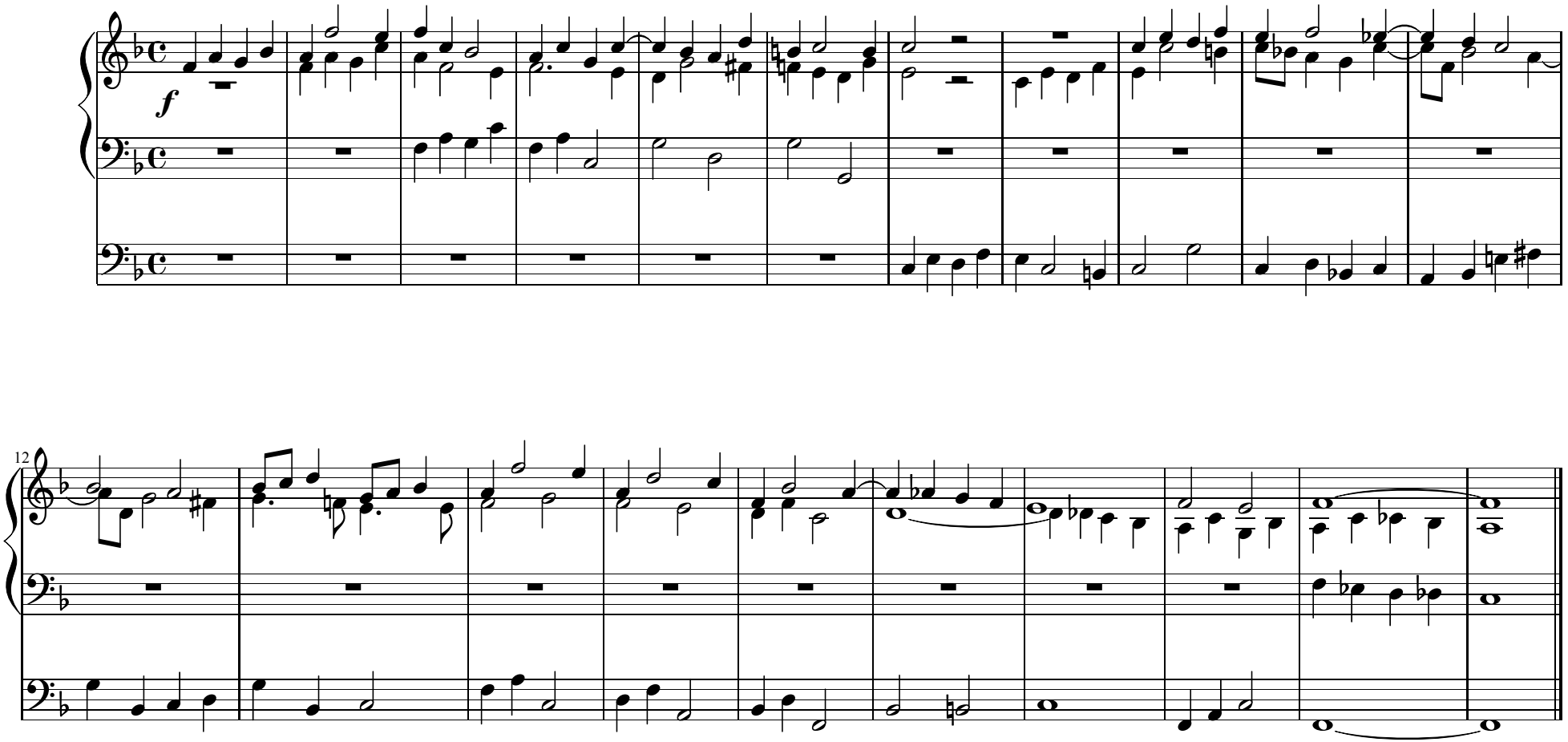

Chwal Syonie

Lauda Sion

Teofil Klonowski

Man, Ped: Organo pleno

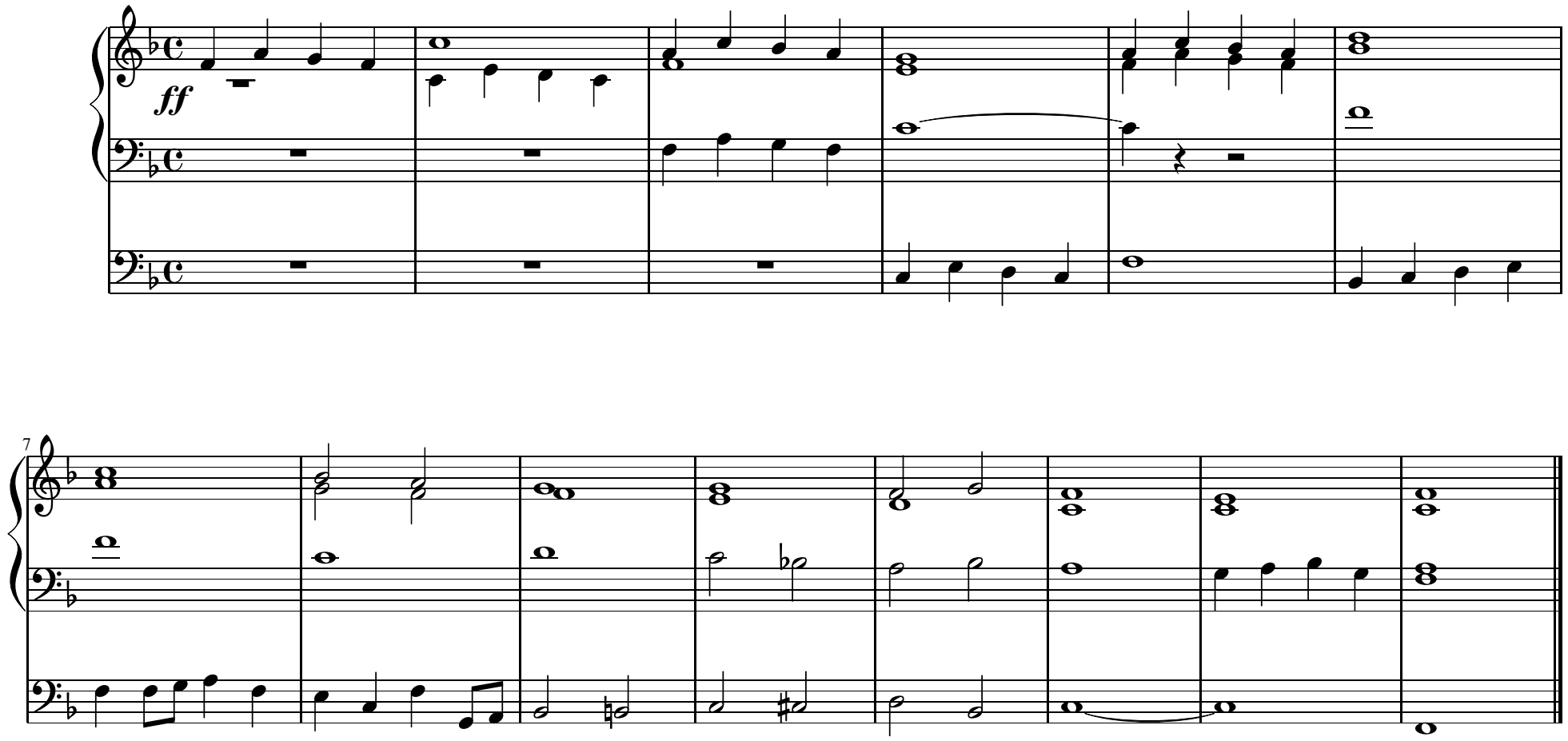

Na Boże Ciało

Zróbcie Mu miejsce, Pan idzie z Nieba

Przegrywka do pieśni

Teofil Klonowski

Man, Ped: Organo pleno

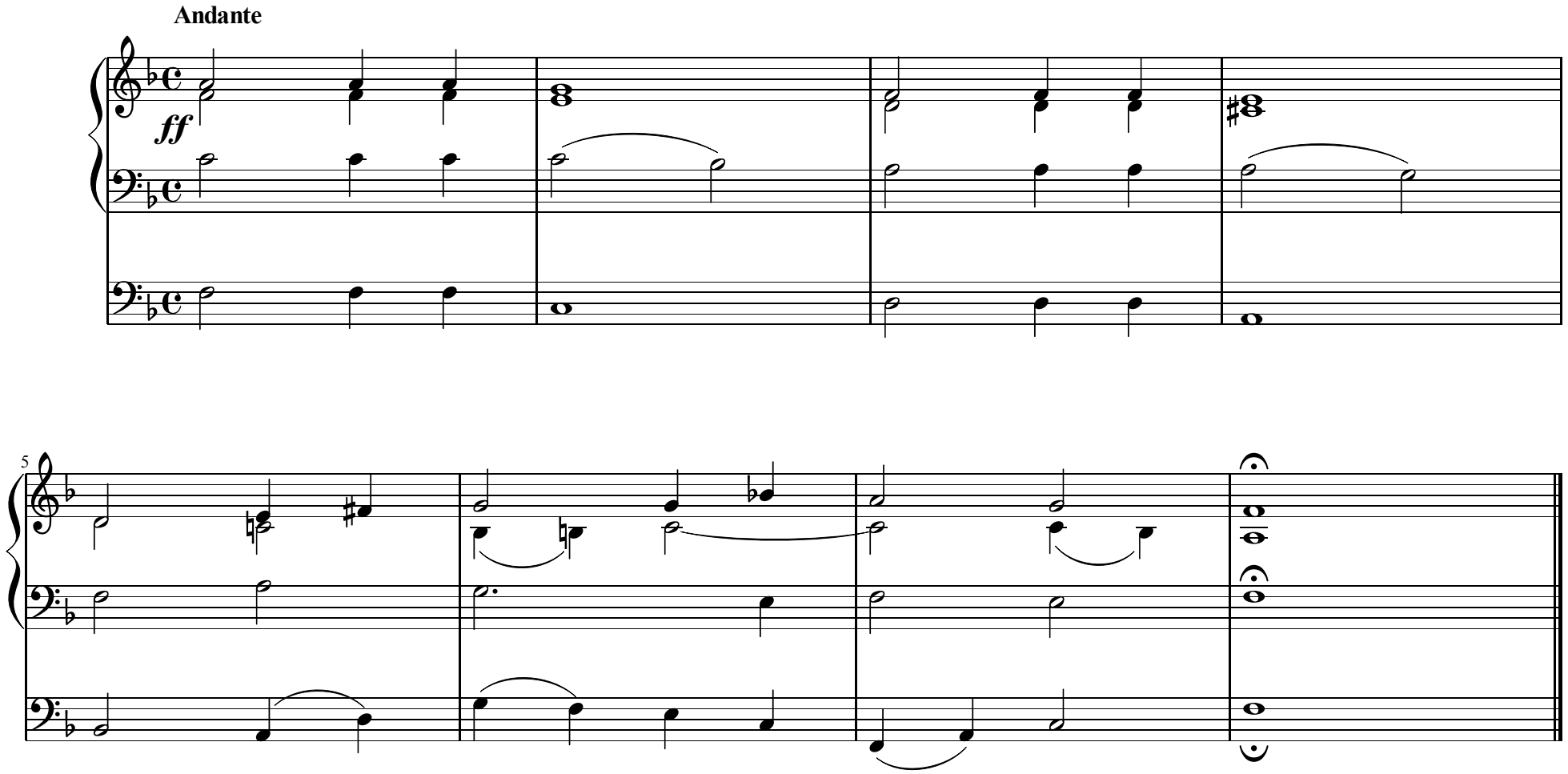

Racz być Chryste przebłaganym

Teofil Klonowski

Man: 8', 4'
Ped: 16', 8'

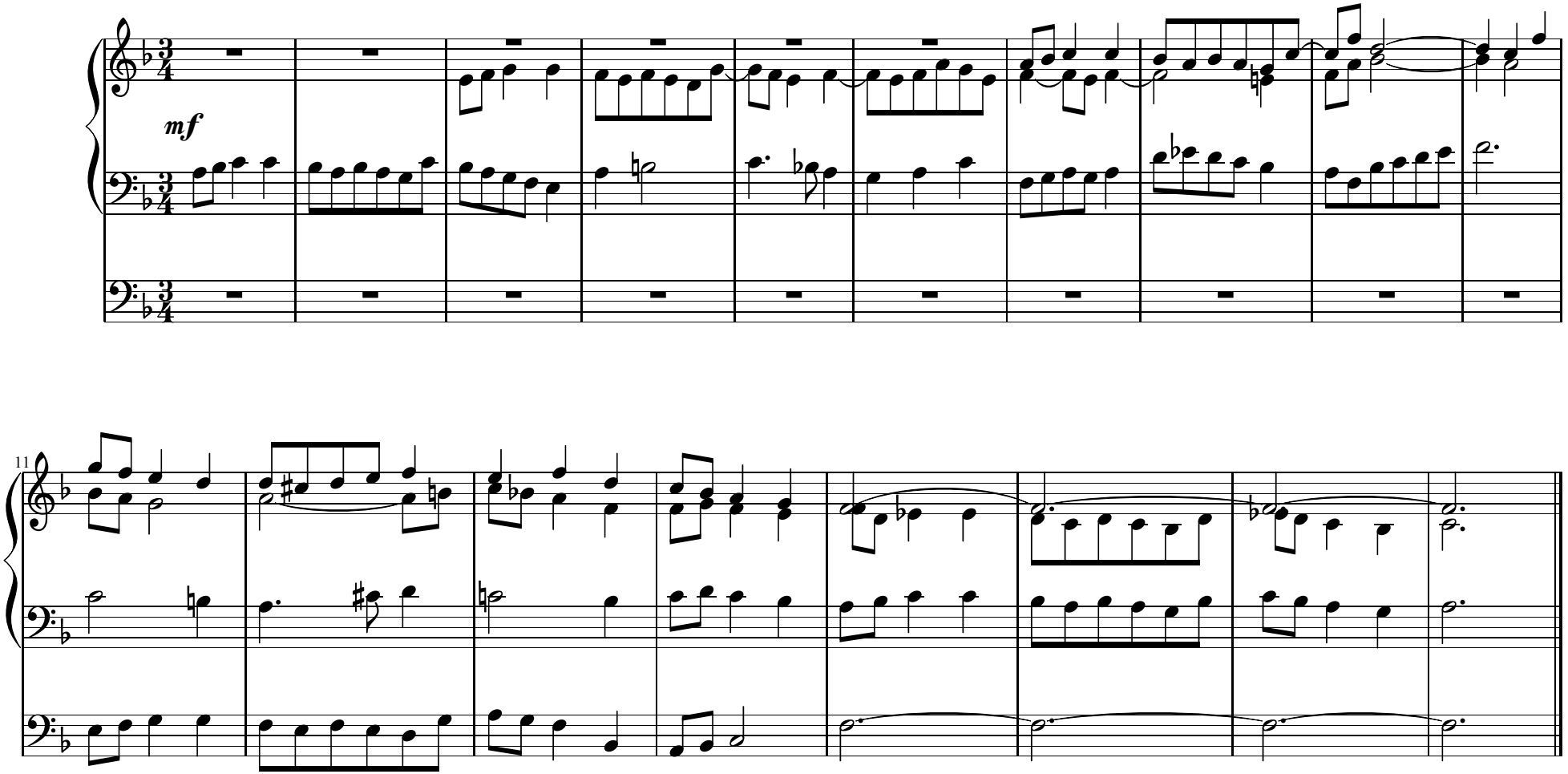

O Panu Jezusie

Gwiazdo morza

Teofil Klonowski

I: 8', 4'
II: 8'
Ped: 8'

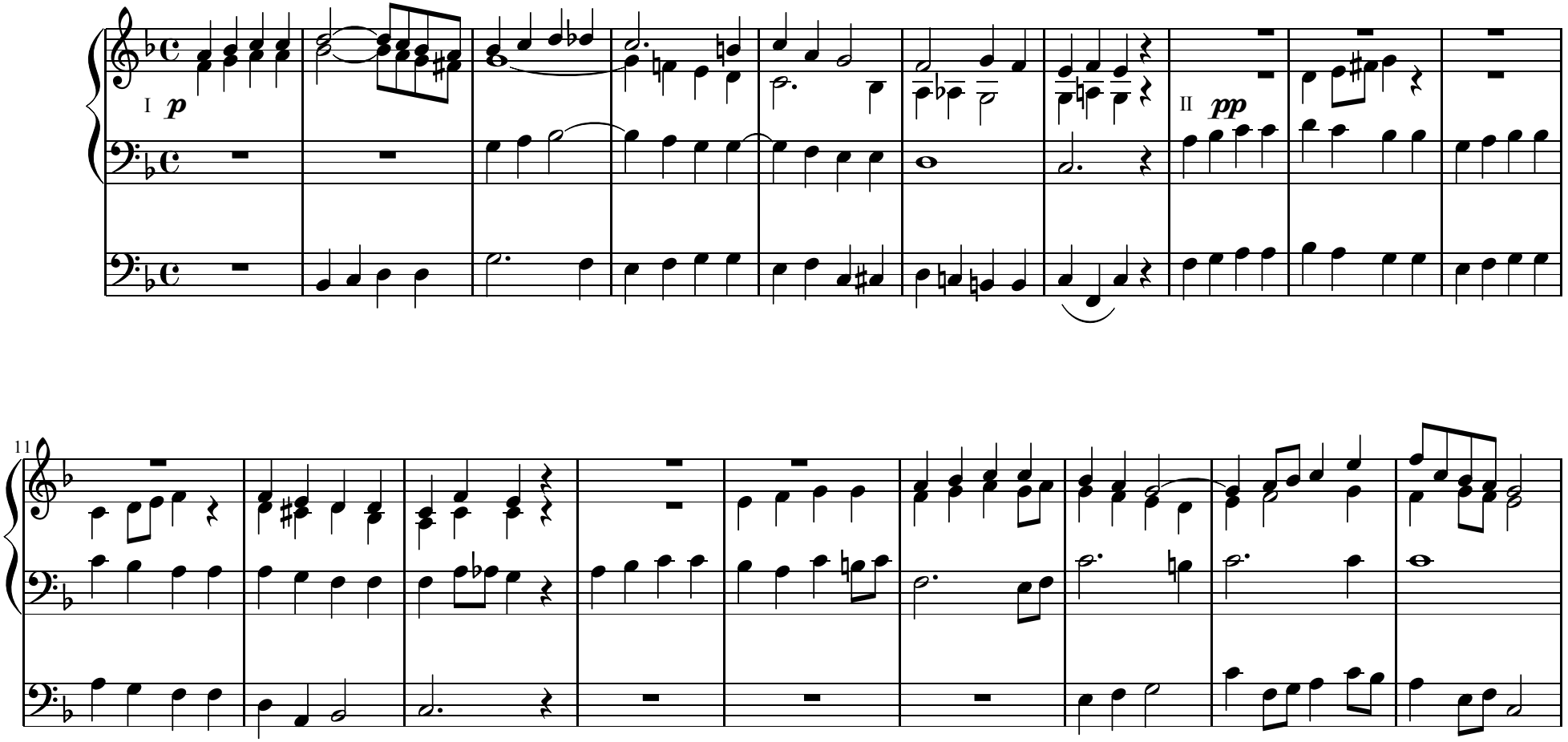

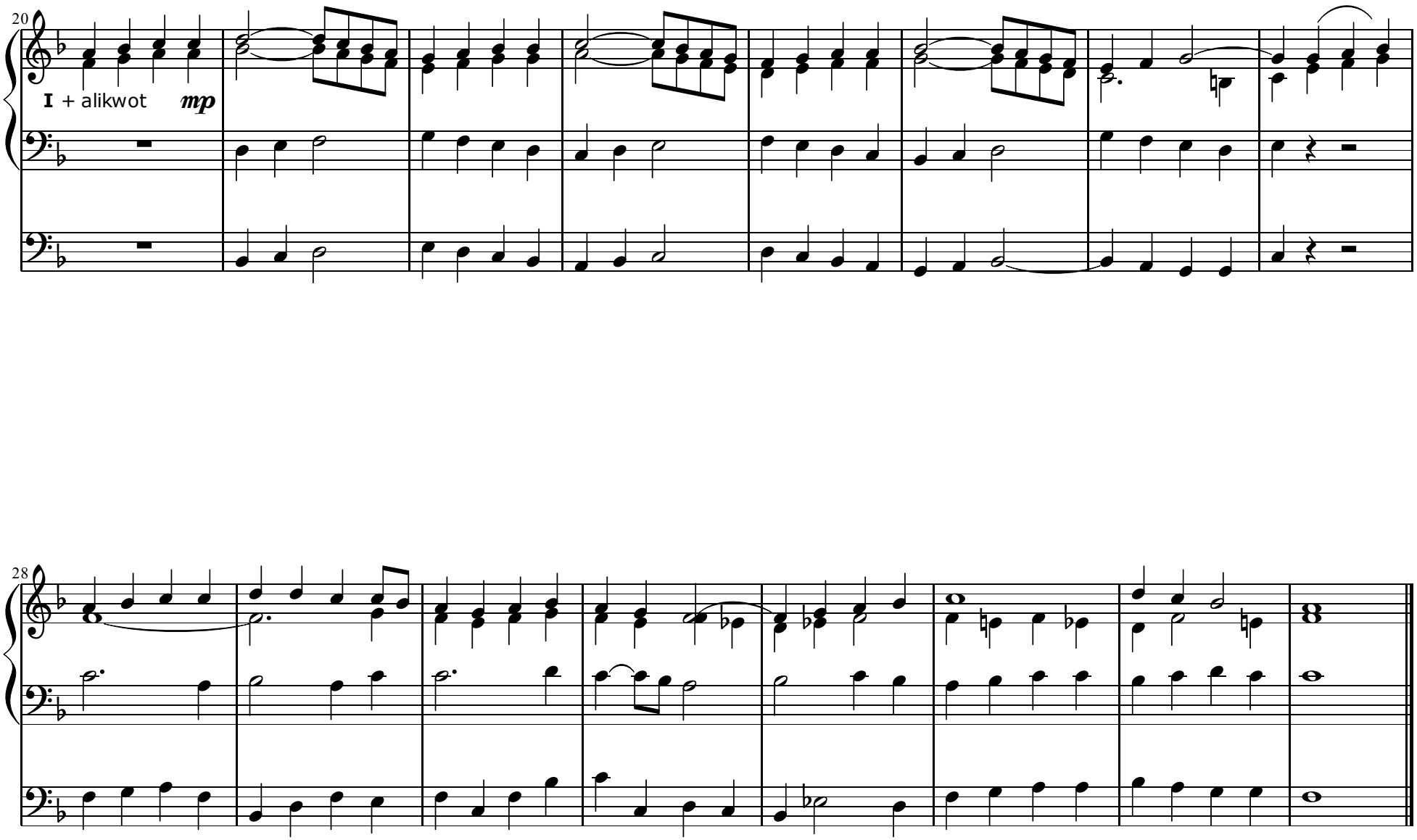
20
I + alikwot
mp
28

Witaj, gwiazdo morza

Teofil Klonowski

Man: 8', 4'
Ped: 16', 8'

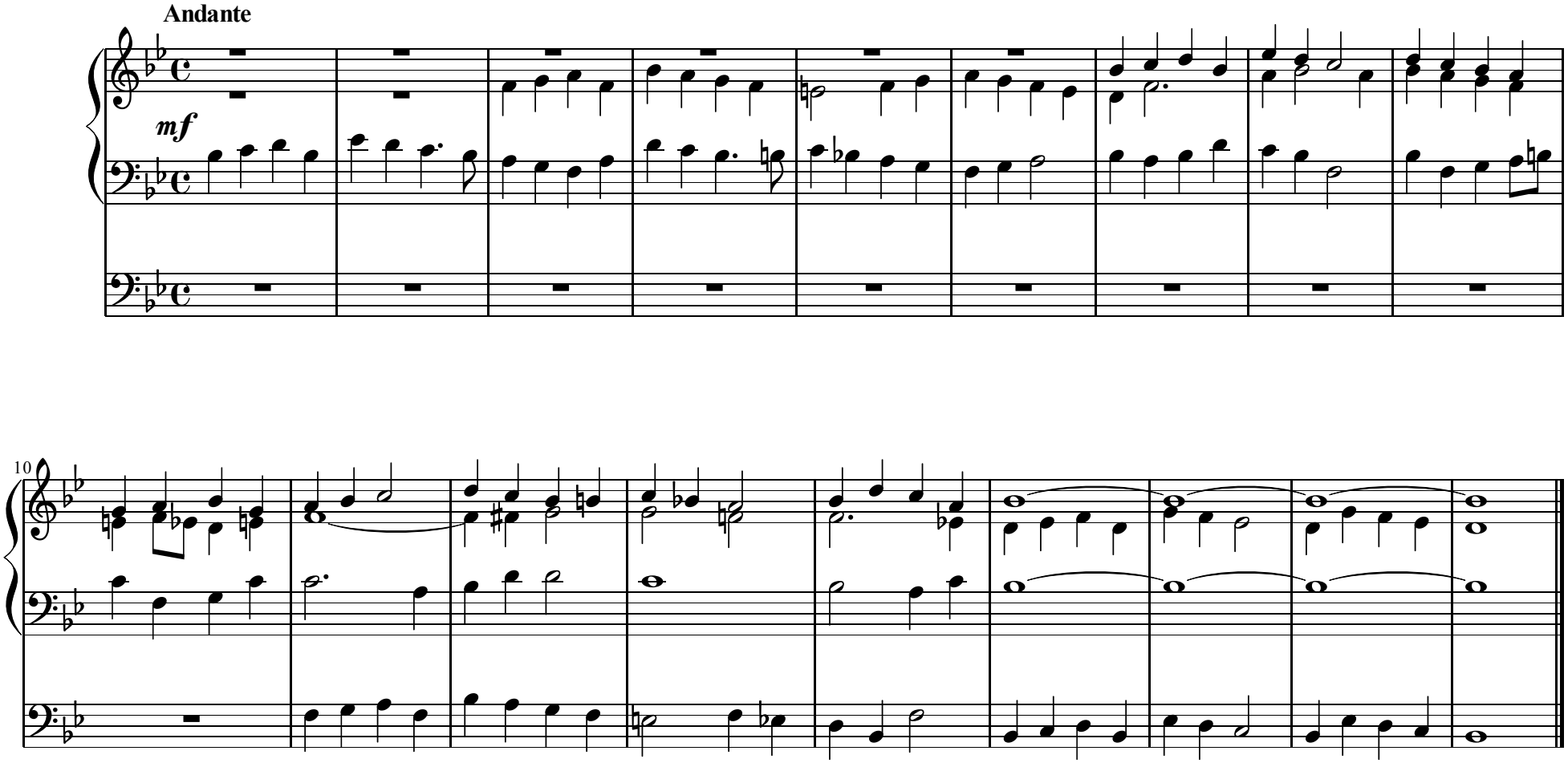

Bądź mi litośny

Teofil Klonowski

I: 8', 4', 2'
II: 8'
Ped: 16', 8'

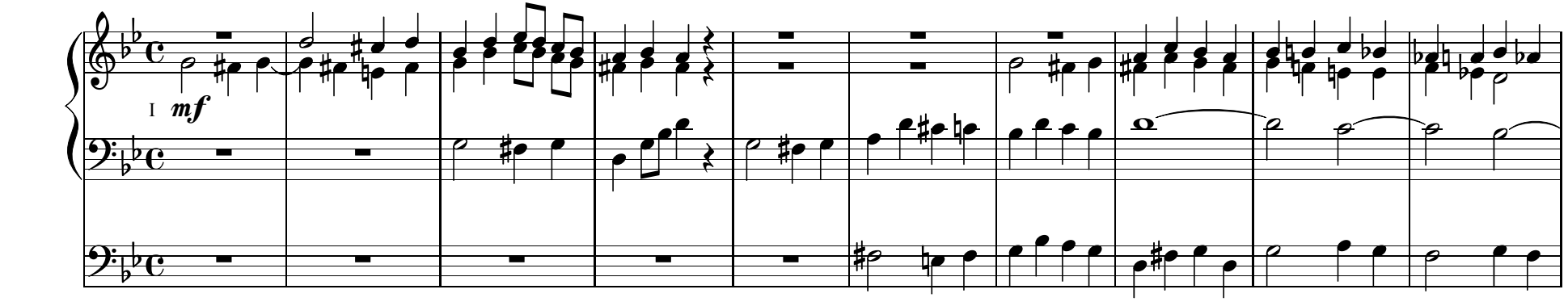

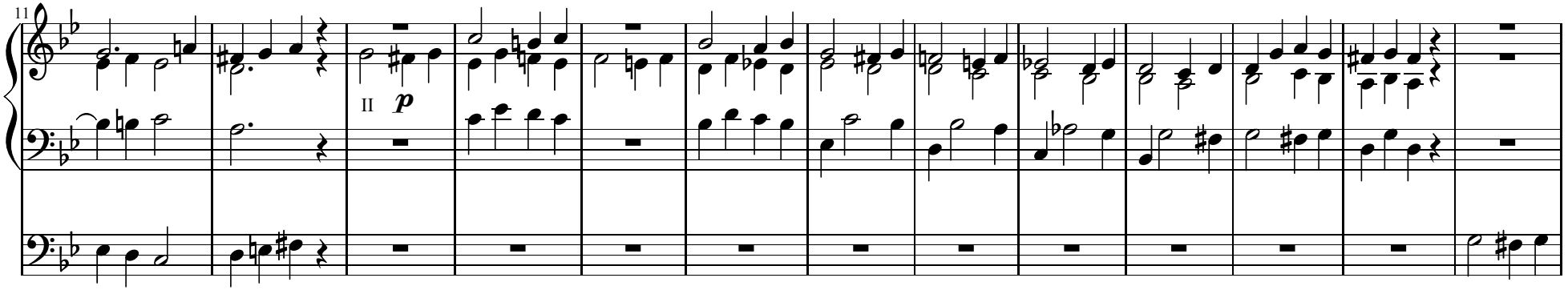

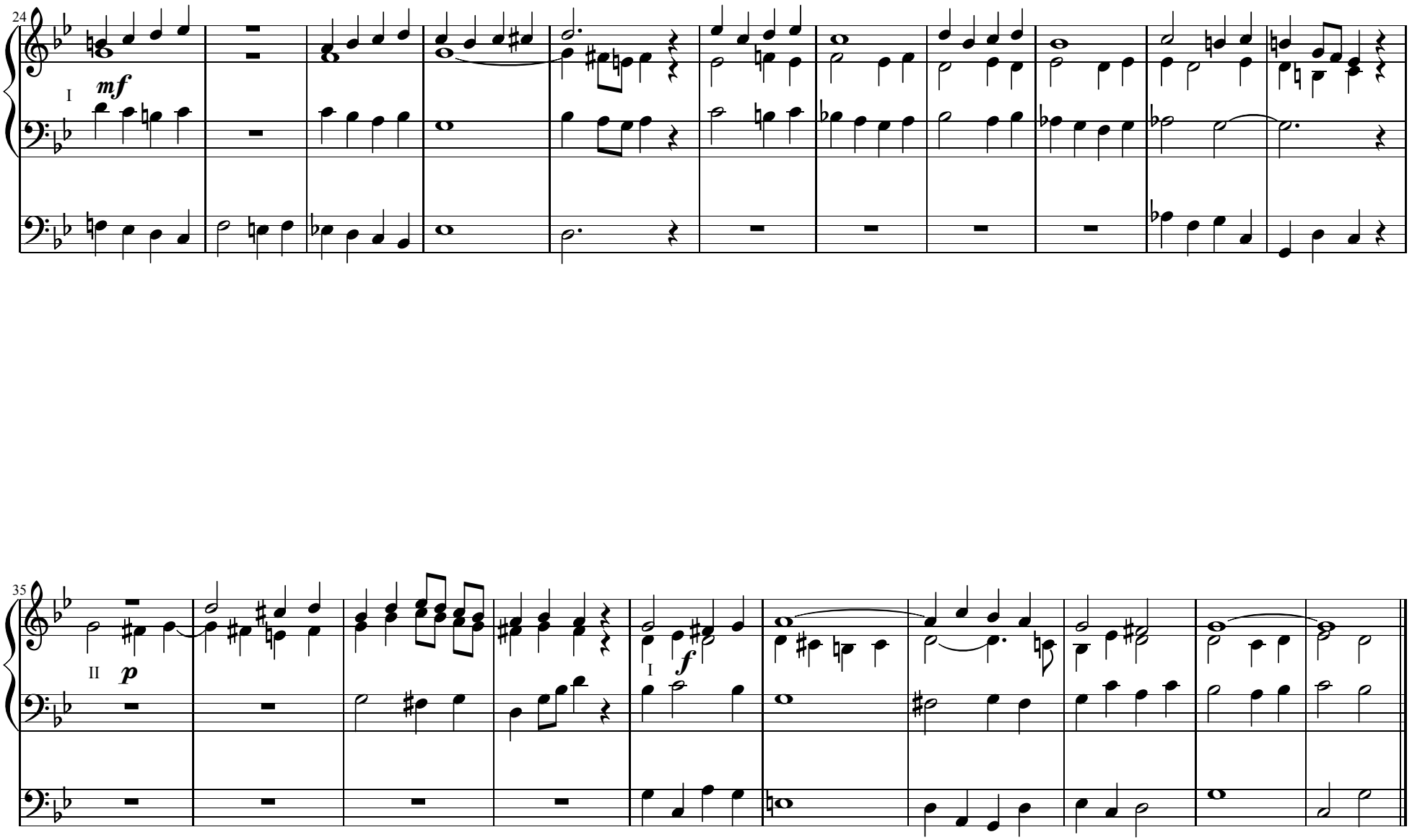
24
I
mf
35
II
p
I
f

Opatrzny Boże na Niebie i ziemi

Teofil Klonowski

Man: 8', 4'
Ped: 16', 8'

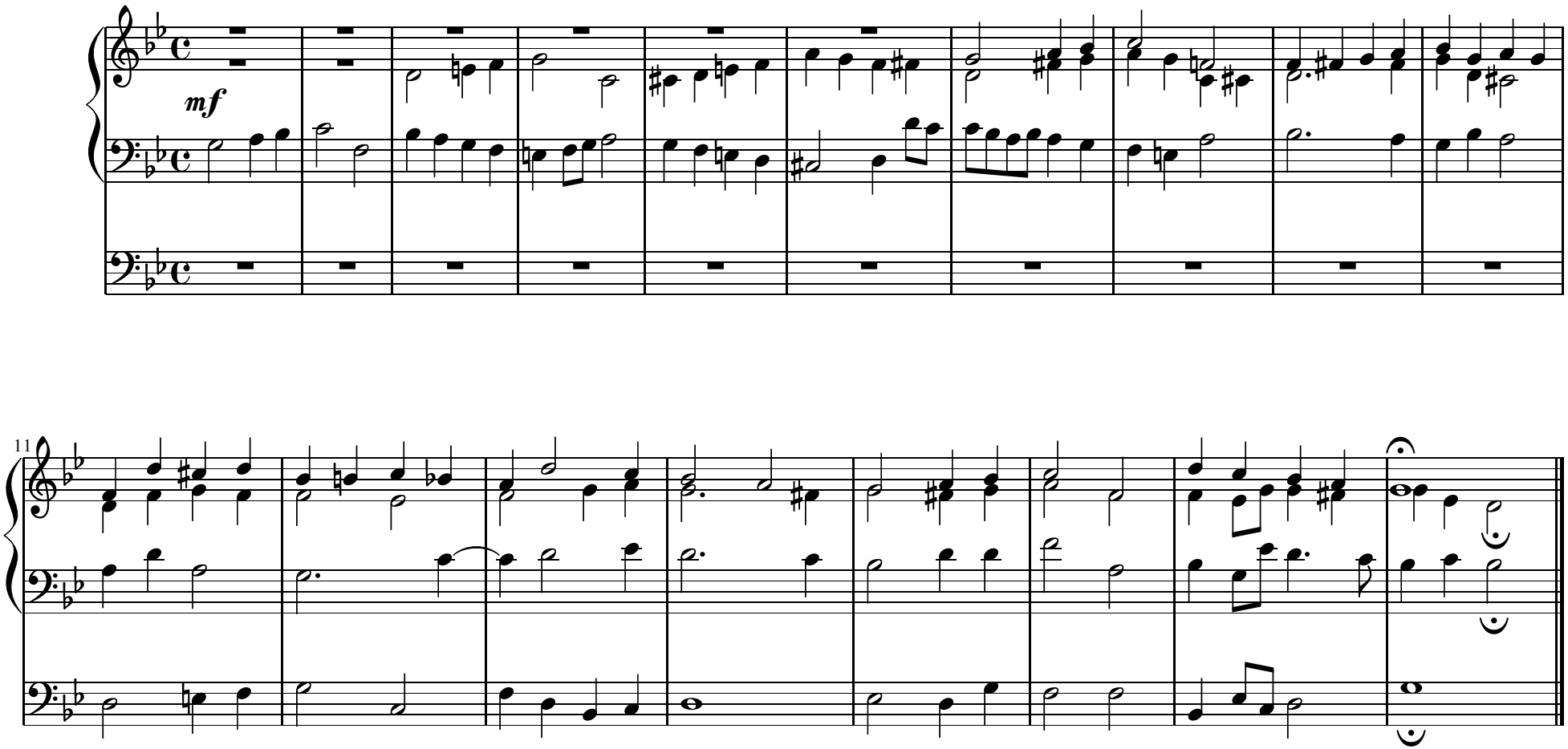

Przygodne

Przypuść, Panie, w uszy swoje

Teofil Klonowski

Man: 8', 4', alikwot
Ped: 16', 8'

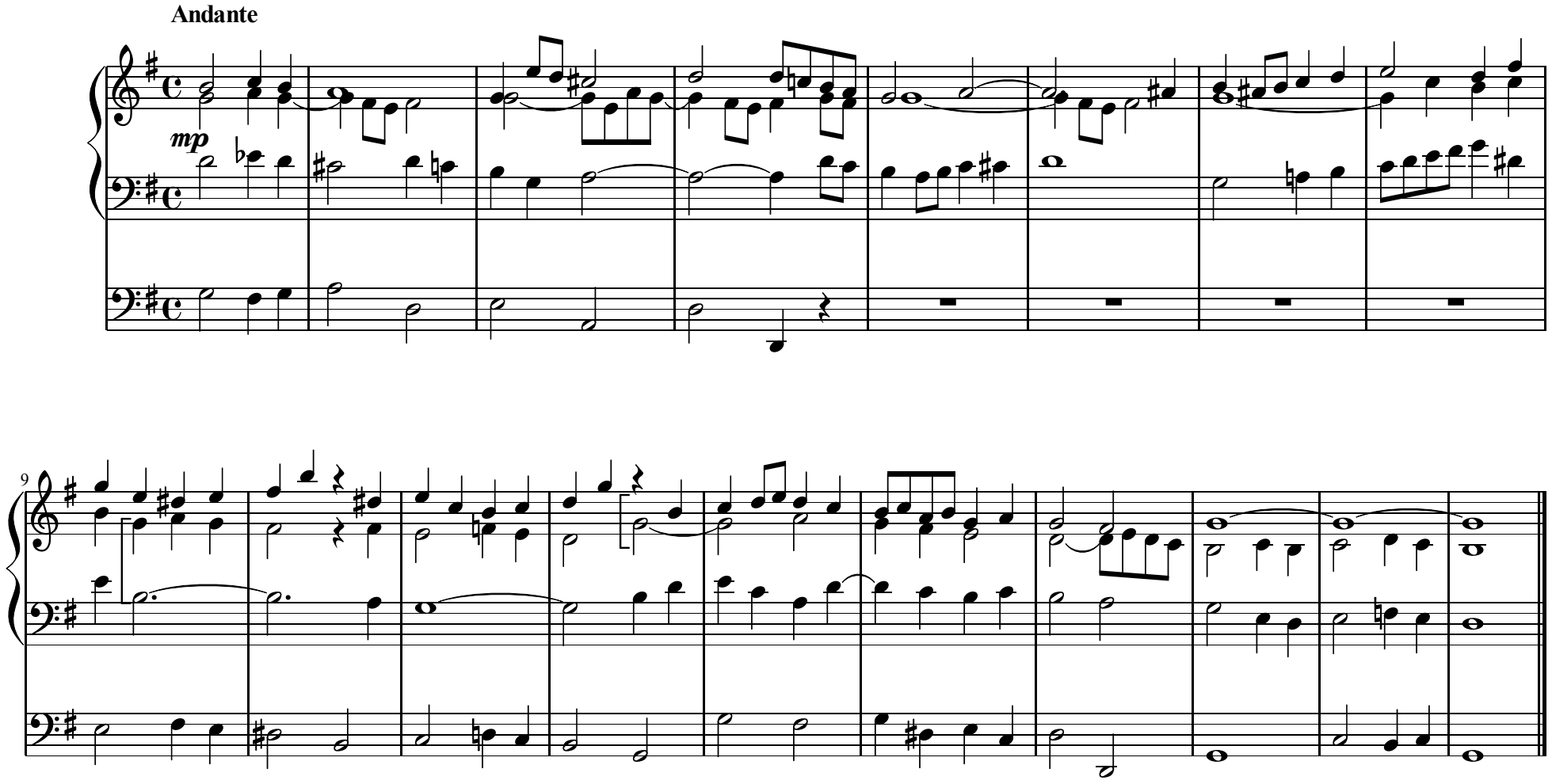

Przygodne

Panie! Jako bardzo błądzą

Teofil Klonowski

Man, Ped: Tutti

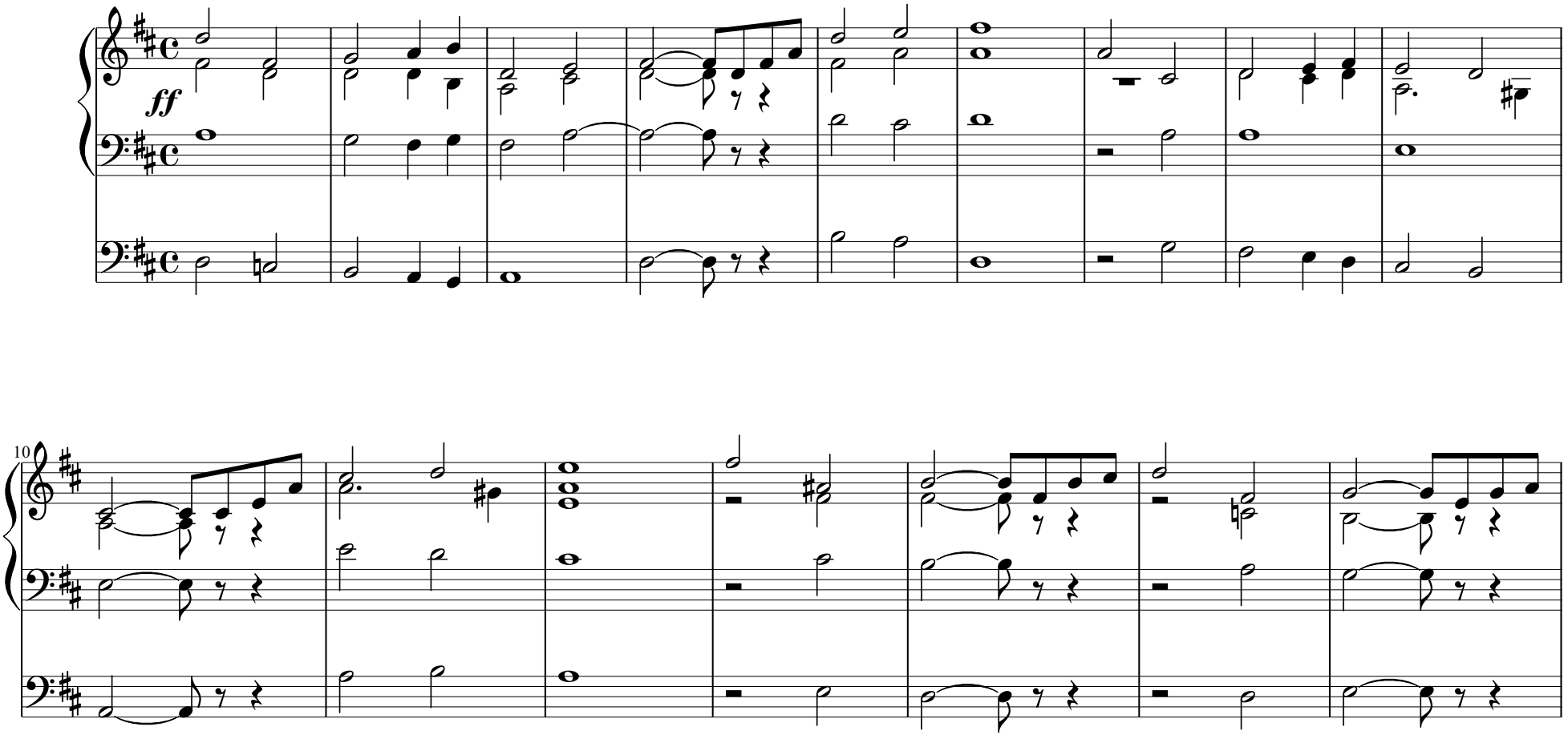

Przygodne

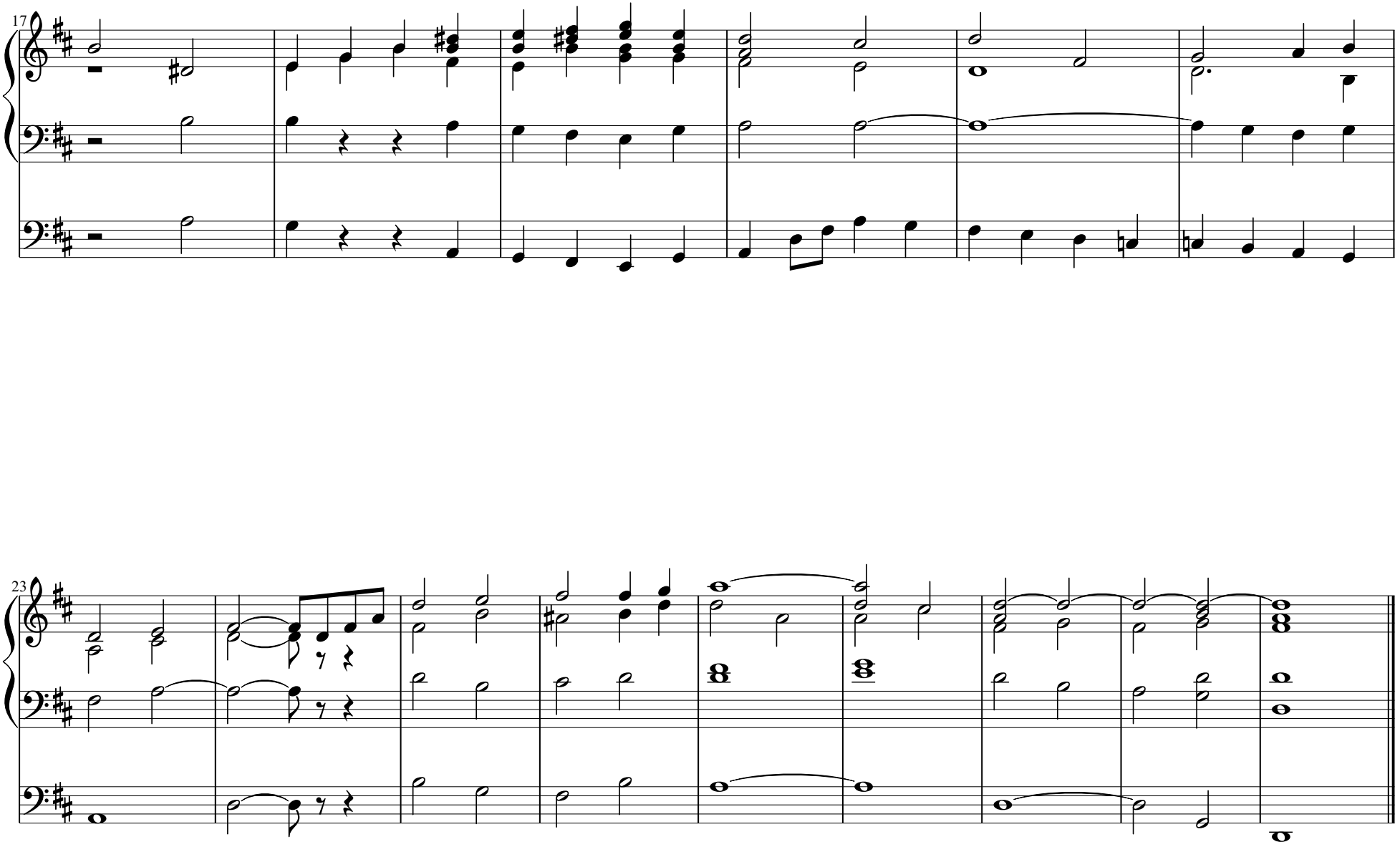
17
23

Wszechmocna mego

Teofil Klonowski

Man, Ped: Organo pleno

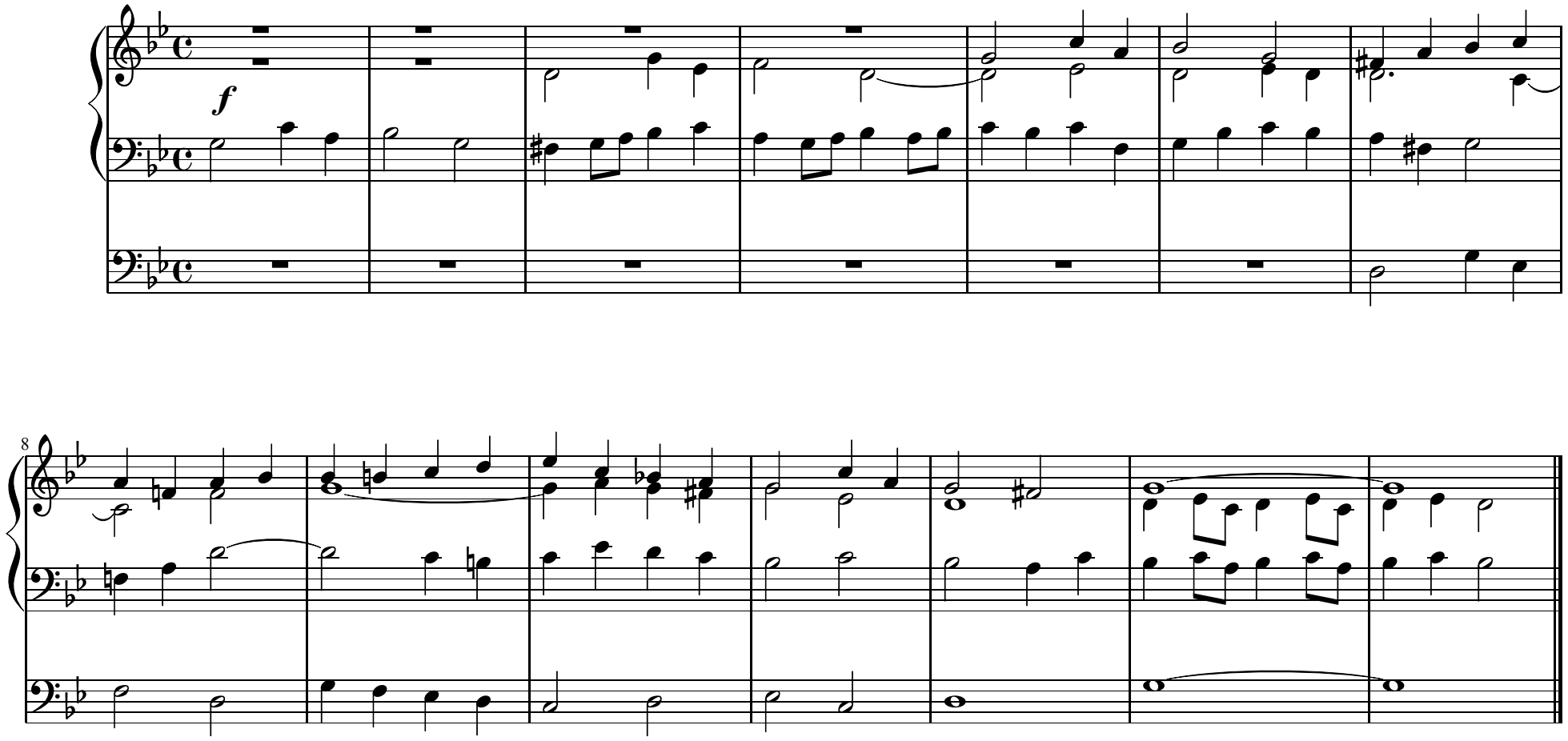

Przygodne

Wszystka moja nadzieja

Teofil Klonowski

Man, Ped: Organo pleno

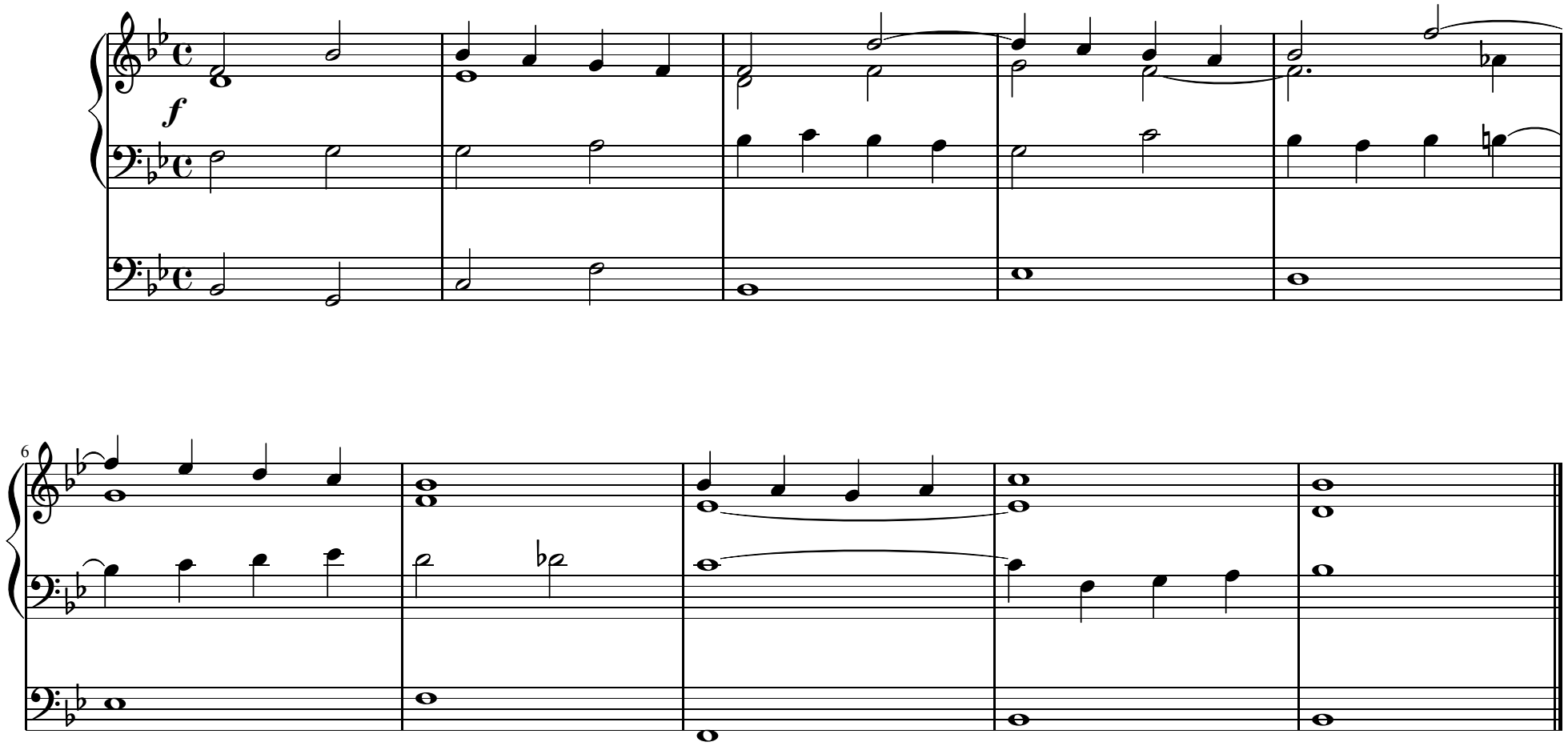

Przygodne

Boże, Sędzio sprawiedliwy

Teofil Klonowski

Man: 8', 4', 2'
Ped: 16', 8'

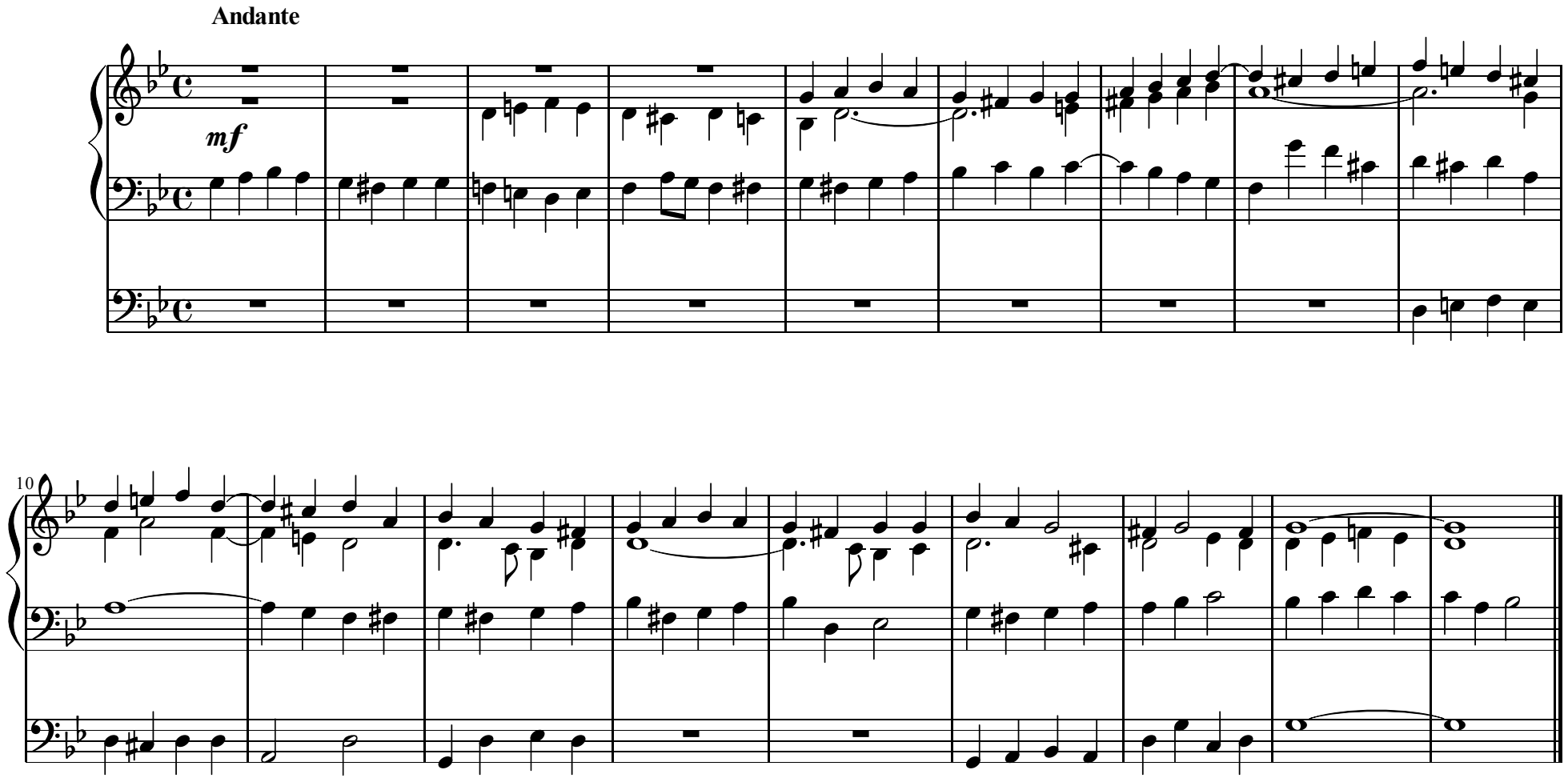

Osobliwy i prawdziwy

Teofil Klonowski

Man: 8', 4', 2'
Ped: 16', 8'

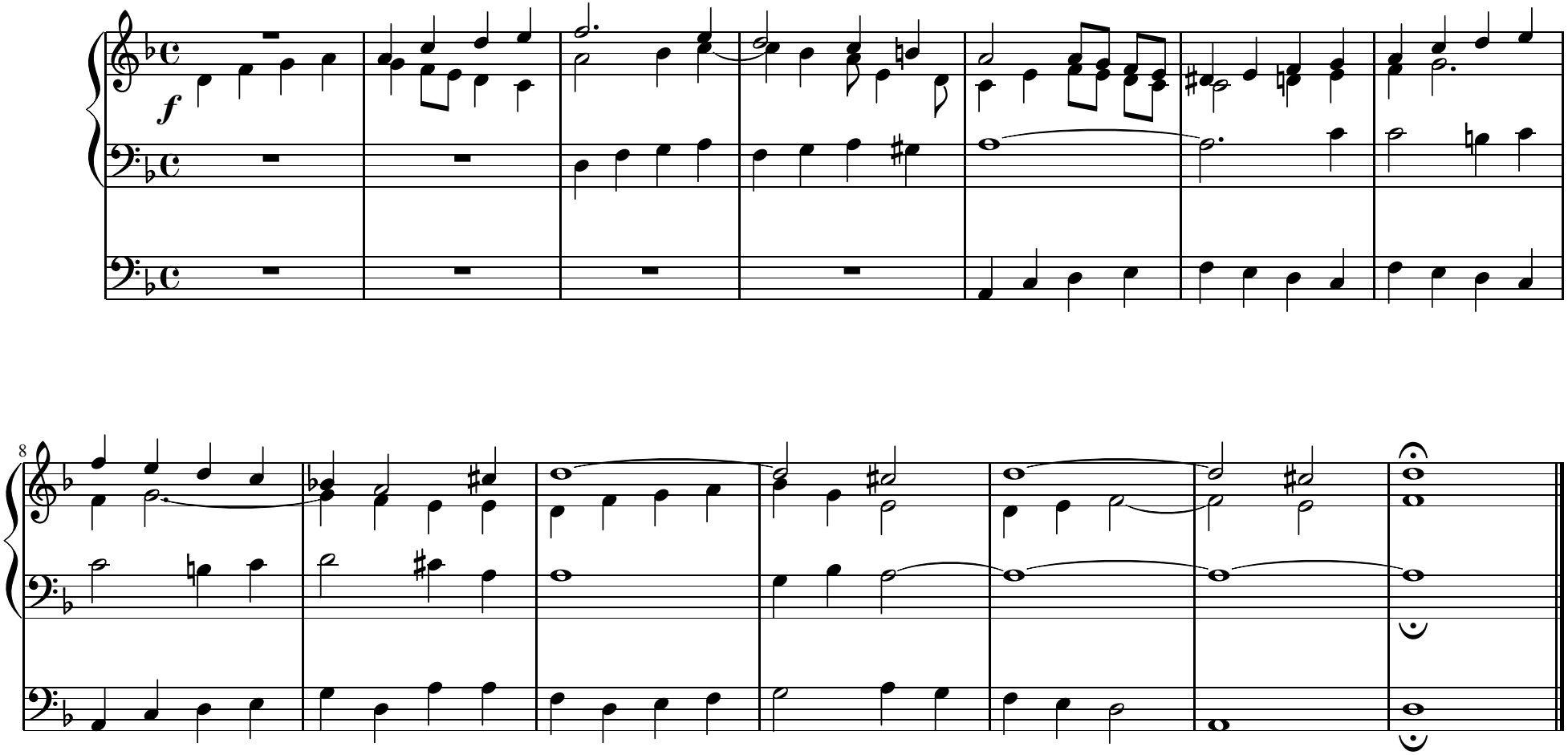

Appendix

Dies irae

Dzień on dzień

Adolf Hesse

Man, Ped: Organo pleno

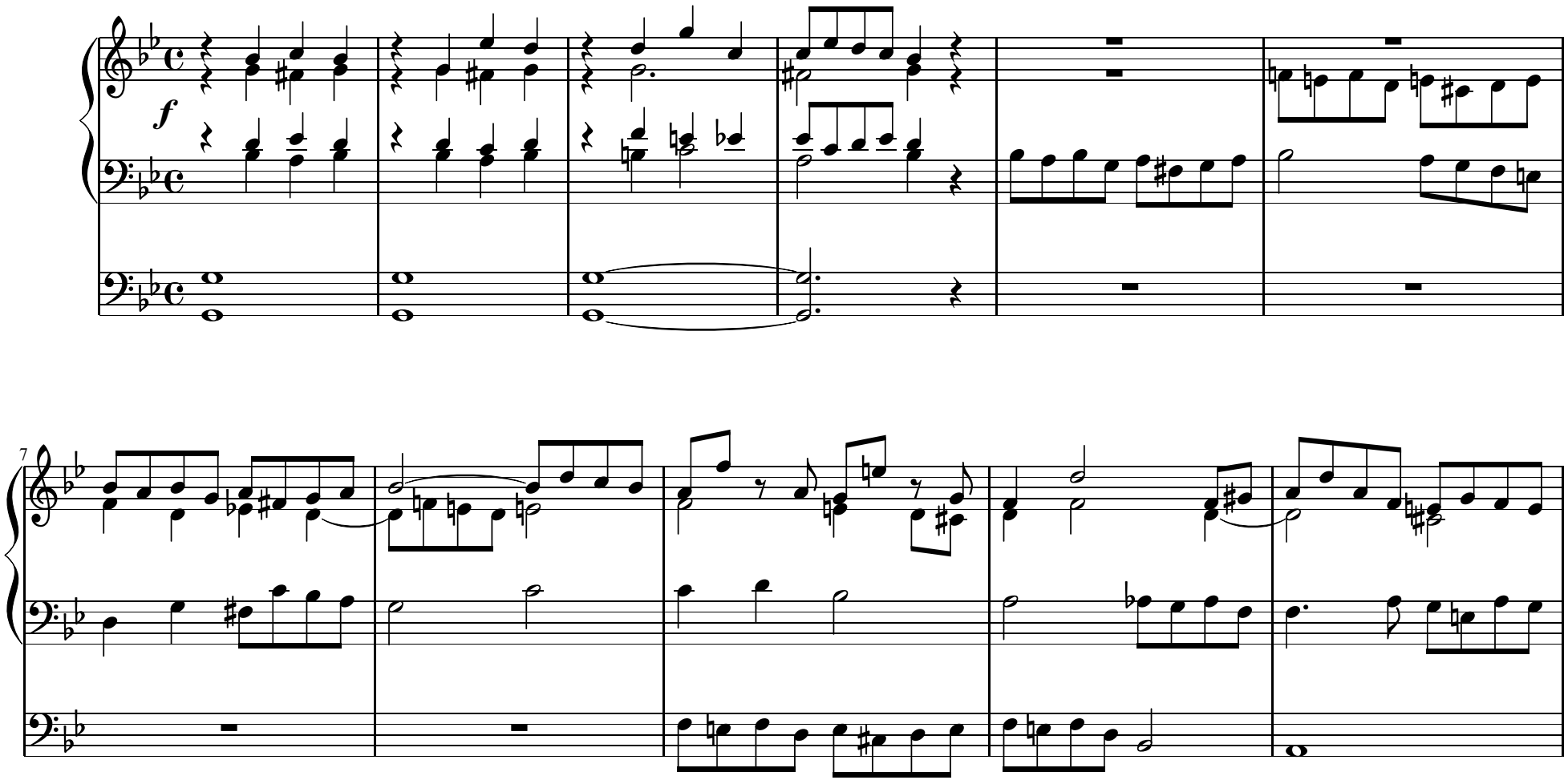

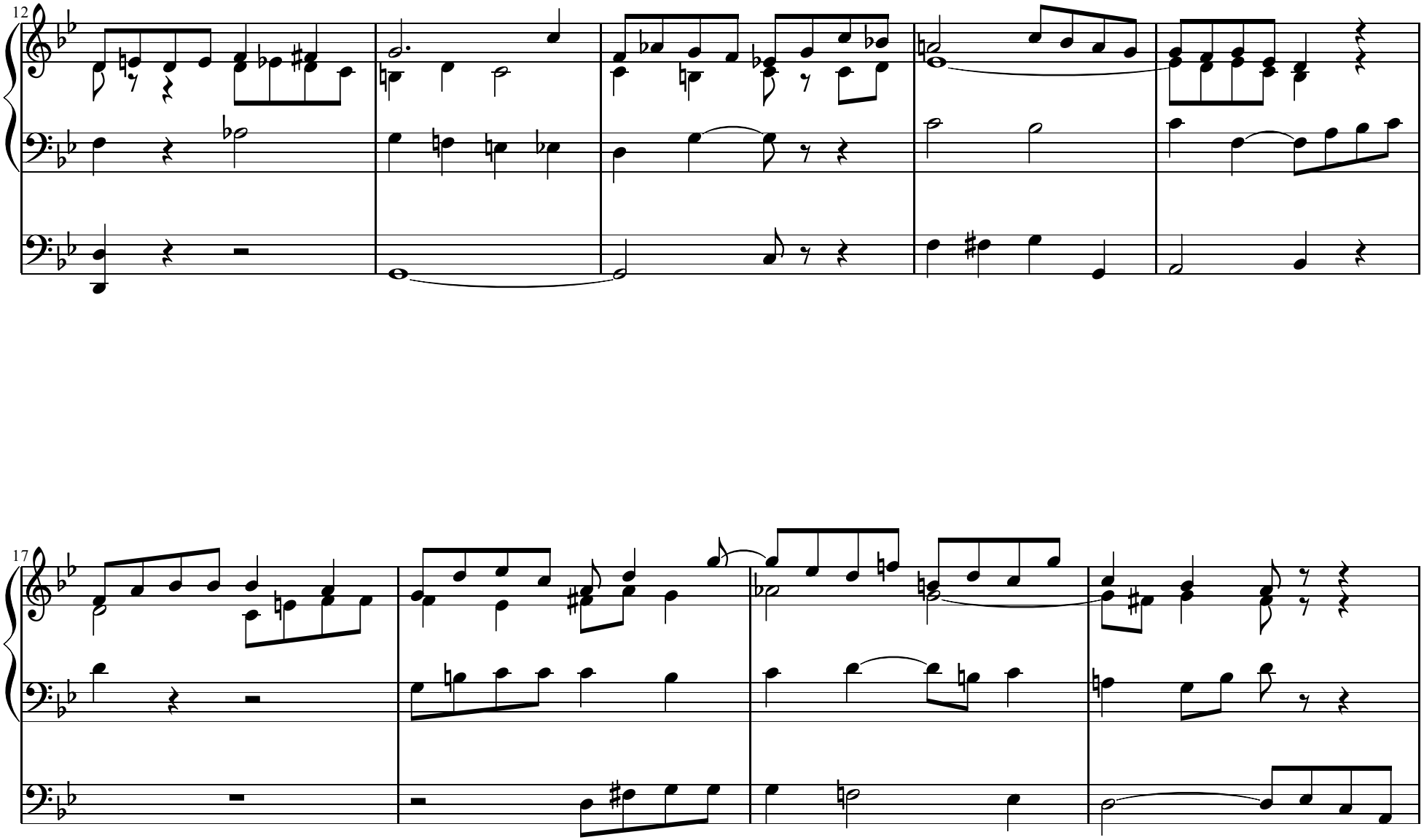
12
17

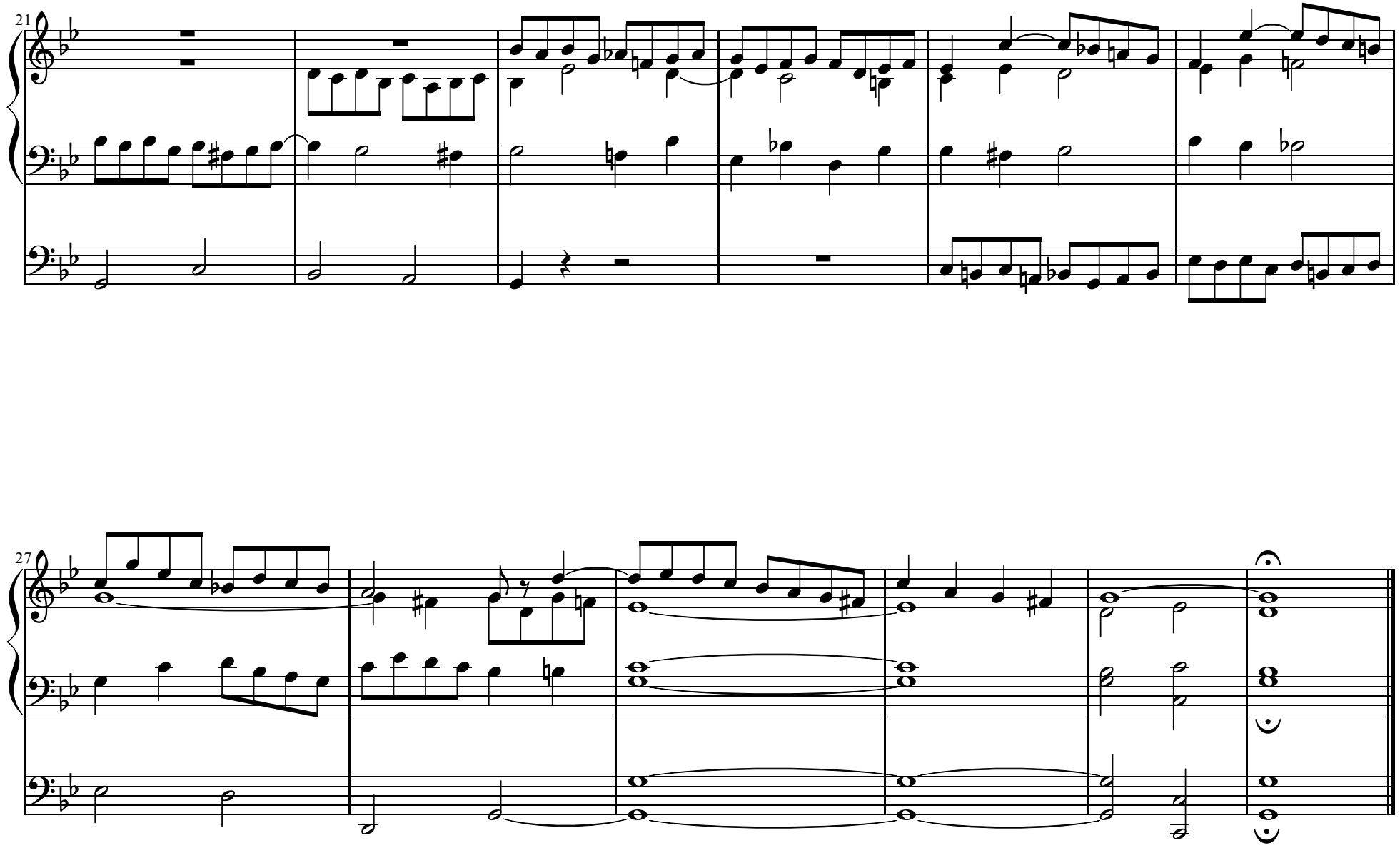
21
27

© Editiones Rosae Crucis